

OBČINSKI NAGRAJENCI 1979

Ob letošnjem občinskem prazniku so bila podeljena odličja in priznanja na svečani seji vseh zborov skupščine občine Mozirje v Gornjem gradu. Naj predstavimo nagrajence.

STONE BOLE:

član predsedstva SR Slovenije, predsednik sveta za družbeno-ekonomske odnose v gospodarstvu pri Republiški konferenci SZDL Slovenije, član Zvezne konference SZDL SFRJ in član upravnega odbora sklada „Boris Kidrič“, je prejel naziv

ČASTNI OBČAN OBČINE MOZIRJE

Tone Bole se je rodil 19. 9. 1916 na Bledu. Osnovno šolo je obiskoval v Šmartnem ob Paki, srednjo tekstilno šolo v Leskovcu, višjo ekonomsko šolo v Beogradu in nato služboval v tekstilni tovarni na Grosupljem. Že od leta 1937 je bil član SKOJ-a in je sodeloval v predvojnem delavskem gibanju.

Takoj po okupaciji je pričel delati za NOB in je bil od julija 1941 član okrožnega odbora OF Grosuplje. Maja 1942 so ga Italijani zaprli in internirali na Rab in nato na Gonars. Pri kapitulaciji Italije je vstopil v NOB, bil je postavljen za sekretarja Okrožnega komiteja KPS Grosuplje, od novembra 1943 je bil sekretar Okrožnega komiteja KPS za Savinjsko dolino, od junija 1944 do osvoboditve pa je bil član pokrajinskega odbora OF za Štajersko. Je nosilec spomenice 1941 in član ZK od septembra, leta 1943.

Po osvoboditvi je bil na številnih odgovornih položajih. Med drugimi je bil direktor generalne direkcije za tekstil FLR Jugoslavije in pomočnik ministra za lahko industrijo FLRJ. Bil je zvezni in republiški poslanec iz območja občine Mozirje.

Tone BOLE je ob svojem delu spremljal razvoj občine Mozirje. Bil je vseskozi med najaktivnejšimi borci za boljši

jutrišnji dan, kar je znal s posebnimi posluhom prenašati na mlajše generacije.

ALBINU VIPOTNIKU – STRGARJU,

borcu s partizansko spomenico 1941 je podeljena

PLAKETA OBČINE MOZIRJE

Ime Albina VIPOTNIKA – STRGARJA je tesno povezano z razvojem narodno osvobodilnega gibanja v naši dolini. Kot član Savinjskega okrožnega komiteja je leta 1941 sodeloval pri organiziranju odborov OF v Bočni v Radmirju in v Šmartnem ob Dreti. Iz teh krajev se je organizacija OF širila v sosednje kraje kot so Pusto polje, Kokarje in Nazarje in nazadnje v Šentjanž. Ne utrudno delo Albina Vipotnika in njegovih sodelavcev je obrodilo bogate sadove, saj beležimo prve iskre upora proti okupatorju v Savinjski dolini že v maju oz. juniju leta 1942. in odslej naprej je bil to predel Štajerske za nacistične okupatorje izredno neugoden.

Po osvoboditvi se je ALBIN VIPOTNIK preselil v Ljubljano, kjer je vse do danes nadaljeval svoje revolucionarno delo.

DESANKI KOZIČ,

aktivni delavki na družbeno-političnem in gospodarskem področju naše občine je podeljena

PLAKETA OBČINE MOZIRJE

Ime Kozičeve je tesno povezano z njeno dolgoletno in uspešno aktivnostjo kot glavne projektantke gozdnih cest v naši dolini. Pri tem delu je delala več kot ji je veleval službeni čas, s posebnim trudom in vestnim načrtovanjem ob upoštevanju potreb kmetijstva in gozdarstva ji je uspelo, da so vse ceste zgrajene kvalitetno in funkcionalno ter odlično služijo razvoju hribovskih kmetij. Ne glede na težko in utrudljivo delo, si je utrgala od

svojega prostega časa, del tudi za družbeno – politično dejavnost. Med drugim je bila poslanka republiškega gospodarskega zbora in član predsedstva SZDL v SR Sloveniji. Sedaj pa je predsednik IO ŠKIS.

OSNOVNI ORGANIZACIJI ZSMS IZ REČICE OB SAVINJI

za njeno dolgoletno in uspešno dejavnost na družbenem in političnem področju je podeljena

PLAKETA OBČINE MOZIRJE

Osnovna organizacija ZSMS iz Rečice ob Savinji, ki združuje vse mlade na Rečici, že vrsto let aktivno in uspešno deluje na vseh področjih družbenega in političnega življenja v KS. Mladinci so angažirani v vseh strukturah KS, od društev pa do skupščine KS. Pomembno vlogo so odigrali prav pri povezavi posameznih društev v katera so vključeni, oziroma v katerih delujejo (odpravljanje ozkih društvenih interesov). Poznana je dejavnost športnega društva „Mladost“, gasilskega društva iz Rečice, strelske družine iz Rečice, prosvetnega društva itd. Mladinci so večina člani teh društev in so v njih izredno aktivni. Njihova dejavnost poteka koordinirano in vsklajeno z družbeno političnimi dejavniki na nivoju krajevne skupnosti, kakor tudi občine. Od vseh akcij, ki jih je OO ZSMS iz Rečice izvedla poleg ostalih družbeno političnih, kulturnih, športnih in drugih manifestacij je najvažnejša, najbolj humana in najbolj uspela akcija izvedba „Vaške olimpijade“, ki je naletela na širši odmev po celotni Sloveniji. Najbolj humana gesta mladincev pa je bila v tem, da so izkupiček od prireditve namenili za odpravo posledic potresa v Črni gori.

BOGOMIRJU STRAŠKU, direktorju TOZD Kovinarstvo Ljubno ob Savinji in priznanemu družbeno političnemu delavcu so podelili

DENARNO NAGR OBČINE MOZIRJE

Ime Bogomirja Straška je tesno povezano z skokovitim razvojem tozdr Kovinarstva iz Ljubnega ob Savinji.

Strašek je za uspešno poslovanje, za doseganje boljših rezultatov v gospodarjenju in za uspešno vodenje v tozdr Kovinarstvu vložil velik trud. Nikdar mu ni žal prostega časa, ki ga namenja za uspešno delo in razvoj tega kolektiva. Ne glede na težko, odgovorno in zahtevno delo ni zanemarjal družbeno – politično aktivnosti. Bil je dalj časa sekretar OO ZKS, eno mandatno dobo je bil podpredsednik občinskega sveta ZSS, bil je delegat družbeno političnega zbora. Sedaj aktivno deluje v organih medobčinske gospodarske zbornice, v organih Temeljne banke in v organih skupnosti elektrogospodarstva.

ANTONU BORŠNAKU,

vodji TOZD Stavbno pohoštvo in priznanemu kulturnemu delavcu je dodeljena

DENARNO NAGR OBČINE MOZIRJE

Anton Boršak, vodja tozdr Stavbno pohoštvo, je s svojim vestnim in strokovnim delom prispeval k uspešnemu uvajanju sodobne tehnologije v združenem delu, k doseganju boljših rezultatov v gospodarjenju in k razvijanju samoupravnih odnosov v združenem delu. Kljub veliki obremenjenosti na svojem delovnem mestu, pa je aktiven tudi v krajevni skupnosti Nazarje, kjer je bil eno mandatno dobo predsednik Sveta KS. Poleg tega aktivno deluje v dramski sekciji prosvetnega društva v Kokarjih, z vso odgovornostjo opravlja zahtevno in odgovorno nalogo v enoti teritorialne obrambe in je delegat občinskega družbeno političnega zbora.

USTANAVLJANJE DRUŽBENIH SVETOV PRI SKUPŠČINI OBČINE MOZIRJE

Vse leto v večji ali manjši meri že poteka ustanavljanje družbenih svetov v občinah. Za to akcijo je značilno da se je začela že predno je dobila svojo zakonsko podlago se pravi, vspešno s pripravo zveznega in republiškega zakona.

V široko akcijo za ustanovitev družbenih svetov se je vključila tudi občina Mozirje. Odločili smo se da bomo v prvi fazi pri Skupščini občine Mozirje ustanovili naslednje družbene svete:

- družbeni svet za družbenoekonomska vprašanja in razvoj;
 - družbeni svet za vprašanja delovanja in razvoj političnega sistema;
 - družbeni svet za prostorsko planiranje in urbanizem.
- Kaj je vsebina družbenih svetov?

Družbeni sveti so pomembna sestavina demokratičnega delovanja naše ga socialističnega samoupravnega sistema, zasnovani so kot oblika demokratične priprave predlogov družbenih odločitev. Kot taki tvorijo eno izmed novih sestavin demokratizacije političnega sistema socialističnega samoupravljanja. V njih na podlagi demokratičnih ustvarjalnih prizadevanj in razprav oblikujejo udeleženci v delu svetov predloge rešitev za oblikovanje in razvijanje sistemskih rešitev in predloge stališč glede urejevanja posameznih zadev.

V svojem delu povezujejo družbeni sveti na demokratičen način vpliv družbeno političnih dejavnikov k delu pa pritegujejo še znanstveno raziskovalne in druge tvorne dejavnike združenega dela.

Na ta način se skupne opredelitve stališč in predlogi izoblikujejo kot rezultat ustvarjalnega soočanja neposrednih in skupnih interesov spoznanj, znanosti in družbene prakse.

Družbeni sveti ne sprejemajo nikakršnih odločitev ampak predlagajo rešitve, o katerih so se udeleženci v delu sveta sporazumeli. S tem pa prevzamejo tudi politično in strokovno odgovornost za predlagane rešitve. To pa je jamstvo, da bodo odločitve v največji meri v skladu s realnimi potrebami naše ožje in širše družbene skupnosti.

V zgoraj navedenemu besedilu smo skušali na kratko prikazati našemu delovnemu človeku in občanu, kaj je vsebina dela družbenega sveta, na kateri strani pa to, kaj smo v zvezi z ustanavljanjem družbenih svetov že ukrenili. Prepričani smo, da bodo družbeni sveti s svojim delom opravičili naloge, ki jim jih daje zakon in drugi akti in da bodo učinkovito pripomogli k razreševanju posameznih zadev s tem pa bodo najneposredneje vplivali na nadaljnji razvoj in krepitev naše socialistične družbe in našega sistema socialističnega samoupravljanja.

STANISLAV ROZENSTEIN

Trajna naloga

Na celotnem območju SR Slovenije je v teku širša množična akcija pod geslom „Nič nas ne sme presenetiti“ z namenom nadaljnje krepitve obrambno varnostnega sistema v naši republiki. Akcija ima politično-mobilizacijski pomen, ki bo prispevala k nadaljnjemu poglobljanju zasnove splošnega ljudskega odpora, varovanja življenjskih in delovnih razmer ter neposrednemu organiziranju delovnih ljudi in občanov v družbeni samozasčiti, kot množičnemu temelju obrambne pripravljenosti.

Tako se je v akcijo vključila tudi naša občina. Da bi delo potekalo akcijsko enotno in usklajeno, je bila pri Občinski konferenci SZDL Mozirje imenovana delovna skupina, ki je na podlagi republiških ter o poteku akcije izdelala in pripravila svoj delovni program ter se takoj vključila v delo na terenu. Z vsemi dejavniki, ki se vključujejo v akcijo je bil opravljen najprej razgovor na nivoju občine, a pozneje neposredno na terenu v vseh krajevnih skupnostih, združeno s predstavniški organizacij združenega dela, družbenopolitičnimi in družbenimi organizacij ter društev, katerim so bili dani napotki in nasveti za izdelavo delovnih programov v posameznih sredinah.

Nosilci akcije so organizacije SZDL skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi dejavniki za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito na terenu, a v TOZD odgovorni dejavniki s področja LO in DS skupaj z organizacijami sindikata in zveze socialistične mladine.

Zaradi priprav, organizacije in enotnega vodenja akcije so bile v vseh krajevnih skupnostih imenovane ustrezne delovne skupine, ki so odgovorne, da usklajujejo delo z vsemi, ki so vključeni v akcijo. S tem načinom se je izoblikovala enotnost v izogib dvojnosti med združenim delom in krajevnimi skupnostmi. Iz tega sledi, da morajo

biti akcije v vseh primerih združene, skupek vseh zastavljenih nalog in vaj, pa bo zagotovil njihov uspeh.

Namen akcije je preveriti usposobljenost vseh dejavnikov v celotnem spletu obrambnih priprav, pri čemer mora prevladovati čimvečja samostojnost, kar pogojuje tudi boljšo uspešnost.

Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito pri občinski konferenci SZDL Mozirje je ocenil dosedanja poteka akcije in pregledal programe aktivnosti, ki so jih izdelale krajevne skupnosti, organizacije združenega dela, družbenopolitične in družbene organizacije ter društva, ki se v okviru svojih dejavnosti vključujejo v akcijo. Nekateri programi so vsebinsko zelo dobro zasnovani in, kažejo, da so v teh sredinah pri obrambnih pripravah dosegli dobre rezultate. Pri nekaterih pa je očitno, da se niso potrudili, da bi se seznanili z vsebino in pomen akcije. Ne kateri programi so le načelni, brez rokovnikov, nosilcev akcije, sodelovanja in povezava med delovno organizacijo in KS ali obratno. Premalo je povdanka na vzgoji in izobraževanju v vseh sredinah, kot zelo pomembnem faktorju pri uresničevanju koncepcije SLO in DS.

Da bomo tako dosegli enoten cilj je potrebno aktivnosti vseh dejavnikov na območju KS uskladiti. Predpostavke omejenosti KS morajo biti približane resničnim ocenam vojnih nevarnosti ter materialnih in drugih potreb ter možnosti za splošni ljudski odpor in za morebitne elementarne nesreče in druge.

Doslej so se z akcijo najboljši izkazali pripadniki CZ, gasilci, strelci, rezervni vojaški starešine, člani organizacij Rdečega križa, radioamaterji, šole in drugi.

Kljub nekaterim slabostim pa moramo reči, da načrtovana akcija primerno napreduje in dosega svoj namen. Izkazana je volja naših delovnih ljudi in občanov, da se vključujejo v akcijo in s tem bogatijo in utrjujejo začrtano pot na področju LO in DS.

Akcija „Nič nas ne sme presenetiti“ nima samo namena, da se pripravljamo in usposabljammo kako se bomo zaščitili in zoper stavili sovražniku v morebitni vojni, marveč ima širši namen, da smo pripravljeni in usposobljeni za zaščito ter kako si medsebojno pomagajo in primarno ravnamo ob naravnih in drugih hudih nesrečah, in sicer ob potresu, poplavi, visokem snegu, zemeljskem plazju, požaru, hudi prometni nesreči itd. Čim boljše bomo pripravljeni in organizirani, tem lažje bomo premostili tegobe in težave pred katerimi se bomo znašli.

Akcija ni samo enkratna in v septembru tudi ne more biti končana, usmeritev na tem področju je dolgoročneга značaja, zato bo moralo delo na obrambnih in samozasčitnih pripravah teči dalje. To je del usposabljanja in lastne preiskušnje, kako smo pripravljeni da stopimo jutri v akcijo če bo to potrebno. Izkušnje pa nam bodo pokazale kaj je dobrega in kaj je slabega in na podlagi teh spoznanj dopolnili, popravili, spremenili in uskladili delovne načrte na področju SLO in družbene samozasčite.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA
LO IN DS PRI OBČINSKI
KONFERENCI SZDL MOZIRJE

JURE VOVK

Solidarnost ne pozna meja

V soboto, 15. septembra 1979 ni bilo prvič, da smo se delavci ptt podjetja Celje odločili za solidarno delovno akcijo na solčavskem in kozjanskem področju. V letošnjem letu gre že za sedmo delovno akcijo, katero smo načrtovali skupno z občani krajevnih skupnosti celjske regije in drugimi podjetji s katerimi imamo poslovne odnose v Sloveniji, ki so prav tako sodelovali. Ta aktivnost pa je tudi osnova vseh drugih, ki nas čakajo v naslednjem letu. Akcije potekajo sistematično in tako, da so zajeta predvsem najbolj oddaljena in visokogorska nedostopna področja ter kjer je slaba dostopnost ljudi do prvih centrov in komunikacijskih zvez. Le-to pa je tisto, kar narekuje še posebno solidarnost, saj ni bil malo primerov nezgod, bolezni, požarov in drugih pojavov, ki so zahtevali hitre intervencije.

Sobotne akcije so se udeležile brigade Podjetja za ptt promet Celje, Podjetja PAP iz Ljubljane, Podjetja TEGRAD iz Ljubljane, sodelovali pa so tudi vojak iz karavle nad Solčavo, teritorialne enote in krajski solčavskega in kozjanskega območja.

Na solčavskem območju, kjer je bilo večje število udeležencev ker so bila tudi dela zahtevnejša, smo delali na izkopih lukenj za postavitev drog in drogove tudi postavili. Gre za zadnji odcep napeljava telefonskega omrežja na visokogorskih kmetijah in kjer bo že v soboto, 22. 9. 1979 prvič zazvonil telefon. To je najvišja kmetija Bukovnik na višini 1327 metrov nadmorske višine in prav prijetno je bilo slišati komentarje krajanov, še posebej pa matere treh otrok Rozalije Bukovnik, ko je dejala: „Zelo sem vesela, da je končno prišlo do telefonske povezave med nami, ki smo nekaj ur hoda odrezani od doline, saj je do Solčave dve uri in nazaj najmanj tri.

Tudi oddaljenost do prvega sosednjega kmeta je najmanj pol ure. Tukaj živiva sama z najmlajšim sinom, ki se je po moževi smrti odločil ostati doma, pa tudi on odhaja k vojakom. Pozimi so tu nemogoče razmere, saj zapade že zgodaj jeseni dva do tri metre snega in smo praktično odrezani od ostalega sveta. Od leta 1969, ko smo s pomočjo vojakov zgradili cesto smo seveda prav tako veliko pridobili, vendar nam je telefonska

napeljava in hitra zveza z ostalimi svetom še posebej dragocena.“ Mati Bukovnik nam je še in še pripovedovala, kako bo lahko uporabljala telefon, ob tem pa smo mi ptt delavci in drugi še bolj spoznavali dragocenost tega pripomočka. Na iste izjave smo naleteli pri kmetiji Osojnjak in drugih, ki so si sicer prvo krajino, pa vendar oddaljeni najmanj pol ure hoda. Upamo, da se jim bo v soboto, ko bo prvič na teh kmetijah zvonil telefon tudi ta pot za nekoliko skrajšala.

Na isti dan pa se je odvijala delovna akcija tudi na Kozjanskem kjer smo ptt delavci s svojo brigado pripravljali in opremljali drogove za napeljavo telefonskega kabla do visokogorske vasi Vetrnik nad Kozjem. Prav prijetno je bilo sodelovati s krajski tega področja saj so gostoljubni in prijazni. Tudi na tem področju bo v prvih dneh oktobra prvič zazvonil telefon in povezal ljudi med seboj še tesneje in hitreje.

Mi ptt delavci pa smo ob teh akcijah, v enem letu smo jih imeli na področju kozjanskega kar pet, še za eno spoznanje bogatejši in to tisto, ki sloni na solidarnosti in pomoči sosedu prijatelju in človeku.

VARNOST

Že pokolenja nazaj so ljudje razmišljali o tem, kako bi kar se da varno živeli. Ob tem so seveda posvečali skrb za ohranitev premoženja, obrambo pred požari, vse večjo varnost človeka v prometu, pri delu in podobno. Seveda se je uspešnost varstva stopnjevala z rastočim razvojem tehnike in sredstev za boj proti požarom, vlomom in drugim tegobam, ki so že od nekdaj pestile ljudi. Torej ni naključje, da je mozirski župan leta 1876 napisal na posebno polo imena vseh tržanov in zneske, ki so jih morali prispevati za nabavo brizgalen za takratno požarno brambo. Rekli smo, da je skrb za varnost stara nemara že toliko, kot je človeštvo! Pa vendar se sprašujemo, če v tako velikem tehničnem razvoju ne zanemarjamo nekaterih osnovnih pravil za varnost, pa kjerkoli že. Prav zanimivo je bilo sodelovati pri poskusnem pregledu nekaterih delovnih okolij pred dnevi, ko se je za takšen ukrep zavzel oddelek za notranje zadeve pri naši občini. V sklopu dejavnosti Nič nas ne sme presenetiti so sestavili komisijo Janez Stiglič, načelnik oddelka, namestnik komandirja PM Mozirje Ivan Bezjak in izvedenca za požarno in tehnično varnost Zavoda za požarno varnost iz Celja Srečko Pečkovski in Franc Zorko. Krenili so sredi popoldneva in si najprej ogledali stanje v trgovskem podjetju Savinja, tehnični trgovini v Mozirju. Strogo oko oglednikov je kaj hitro ugotovilo napake v skladiščenju blaga ter pomanjkljivosti v varnostnem pogledu. Sodelujoči delavki podjetja so predlagali ukrepe, ki bi omogočili odpravo pomanjkljivosti, kljub hudim težavam zaradi pomanjkanja prostora. Posebej so opozorili na požarno nevarno odlaganje embalažnih ostankov. Slednje tembolj resno, ker je okoli hiše, kjer poslujejo, še vrsta lesenih zgradb, oziroma starih hiš, ki niso tako požarno varne, kot so sodobne. Izkazalo se je, da je delavka Savinja bila dobro podučena o ukrepih v primeru požara. V zaključnem pogovoru je načelnik Stiglič ocenil stanje in poudaril, da gre tokrat le za ogled v okviru prizadevanj preprečevanja nesreč in škode ter naročil predstavnici podjetja, da prenese vodstvu ugotovitve in mnenja komisije. Saj ni šlo za ukrepanje po črki zakona, temveč le za preventiven obisk komisije.

Ob vstopu v delovne prostore Smreke v Gornjem gradu je komisija pojasnila namen obiska in prosila službujočega vodjo izmene, da omogoči ogled vseh delovnih prostorov. Že na prvi pogled je bil vtis izredno zadovoljiv. Ne samo red v delovnih prostorih, tudi hramba vnetljivih snovi in drugega materiala je bila dobra. Med odhodom delovnih prostorov so člani komisije postavljali delavcem razna vprašanja iz zaščite pri delu in požarne varnosti. Vsi so vedeli ustrezne odgovore, kaj bi storili, če bi, denimo izbruhnil požar. Izkazalo se je, da so večši ravnanja s sredstvi za gašenje požarov, pa tudi sicer so bila ta sredstva povsod lepo dostopna. Tako je ob zaključku ogleda bila izrečena pohvala za stanje, kot ga je našla komisija. Predlagali so nekaj malenkosti za izboljšavo v pogledu tehnične varnosti. Tudi sodelujoči vodja izmene podjetja je pokazal veliko poznavanje potrebnih ukrepov v primeru nezgo-

de. Značilno za njegovo odgovorno ravnanje je morda tudi to, da si je ob koncu še zapisal imena vseh članov komisije, da bo o ogledu poročal vodstvu in organom samoupravljanja.

Prav zanimiv je bil sprejem vratarja v Glinu Nazarje. Komisija je vstopila skozi stranski vhod in je naletela na vestnega vratarja! Ta je pred vsem zahteval od članov komisije na vpogled pooblastila in šele nato je poklical službujočega vodjo, ki je spremljal skupino po obratih. Zanimivo je bilo slišati, kako dobro je vratar obvladal svoje naloge v primeru nezgode. Tudi knjigo vpisov raznih dogodkov je imel v redu. Vedel je dobro ravnanje z napravami, ki opozorijo na požar v obratu ieverk in podobno. Izvedenca za varnost iz Celja sta bila z njegovimi pojasnili zelo zadovoljna. Zaradi posebnih varnostnih ukrepov imajo v obratu ieverk požarno stražo, tako nas je skozi delovne prostore spremljal tudi službujoči požarni varnostnik, strokovno zelo dobro podkovan. Člani komisije so v nekaterih prostorih opozorili na manjše napake, vendar je bilo čutiti, da se redno skrbi za varnost premoženja in ljudi. Tako vse do lakimice v obratu stavbnega pohištva, kjer je komisija naletela na zaskrbljujoče stanje. Transportne poti so bile zatrpane, založeni tudi gasilni aparati, kar je lahko zelo usodno, če pride do požara. O stanju so se temeljito pogovorili z vodjem izmene v tem delu obrata. Skratka, člani komisije so menili, da takšno stanje v lakirnici ne odgovarja predpisom in ogroža varnost ljudi in premoženja. Glede tega so izrazili vso skrb predstavniku podjetja in naročili ukrepe za izboljšanje stanja. Znano je, da prav za lakimice velja strog predpis, saj je v takšnih delavnicah nevarnost požara in zastrupitev velika. Pohvaliti

velja dejstvo, da ob ogledu pisarni ni bilo pripomb. Dokumenti so bili ustrezno zaklenjeni in tudi sicer je vladal v prostorih red.

Že pozno zečer smo prispeli v

Elkrojo v Nazarjah. Vrtar je poznal vse ukrepe, ki so nujni v primeru nezgode. Tudi sicer je bil dobro podučen o nalogah svojega delokroga. Drugače pa je bilo oceniti stanje glede poznavanja najvažnejših ukrepov v primeru požara med samimi delavkami v obratu. Na delu je bila popoldanska izmena. Varnostniki so spraševali o tem, kaj bi storile, če bi prišlo do požara, kje se nahaja najbližji gasilni aparat in podobno. Zal velja ugotovitev, da o teh vprašanjih niso bile seznanjene.

Niti tega niso nekatere delavke vedele, kje je pritrjen najbližji gasilni aparat. Seveda je takšno stanje poznavanja zaščite pri delu in zaščite družbenega premoženja zelo pomanjkljivo in zaskrbljujoče. Tako so menili strokovnjaki ob zaključnem razgovoru v tem podjetju. Tu bo treba več storiti za podučnost delavcev za primer nezgode. Službujoči mehanik je zatrjeval, da imajo usposobljene posebne skupine, ki bi bile kos nalogam v nuji, vendar je komisija menila, da bi morale osnovne ravnanja v izrednih okoliščinah poznati tudi vse zaposlene.

Ob zaključku napornih ogledov, pozno zvečer, se je komisija sestala še k zaključkom. Ugotovljeno je bilo, da seveda teh nekaj ogledov ne pomeni še osnovo za sklepanje o stanju kot celoti. Pokazalo se je pa nedvoumno, da so takšni opozorilni ogledi stanja po podjetjih nujni. Morali bi biti pogostejši, predvsem s takšnim programom in v takšnem sestavu. Menili so, da so delavci v podjetjih, ki so jih obiskali pokazali

dobro mero razumevanja in so pozdravili takšen ukrep s strani oddelka za notranje zadeve pri SO

Mozirje. Iz ugotovitev tega obiska lahko ostale delovne organizacije zaznajo opozorilo, da v svojih delovnih okoljih ukrepajo za večjo varnost človeka in družbenega premoženja. Ugotovljene pomanjkljivosti, ki smo jih navedli v tem sestavku bi najbrže našli še marsikje drugje, zato bo potrebno upoštevati predpise, ki vlevajo večjo skrb vodstvom in samoupravnim organom za preprečevanje nezgod pri delu in zavarovanje družbenega premoženja. Slednje je sploh še marsikje pereče.

Komisija predlaga podjetjem, da ne dovoljujejo parkiranje vozil v sklopu delovnega območja, saj je naprimer neki delavec, ki je imel svoj moped shranjen ob delovnem mestu odgovoril na vprašanje varnostnika, kaj bi storil, če bi zagorelo, hitro odgovoril, da bi najprej odstranil svoj moped, potem pa bi ukrepal proti požaru.

Ali vidite prometni znak, ki opozarja na oster ovinek pred Volgom???

Šah preko amaterskih radijskih valov

Mozirski radiomaterji vedno znova dokazujejo, kako koristno in mnogostransko so uporabni radijski valovi, tudi amaterski. V okviru Koroškega turističnega tedna so že lani odigrali člani Zgomjesavinskega šahovskega kluba s šahisti iz Crne na Koroškem prve partije preko amaterske UKV zveze, rezultat je bil neodločen 2 : 2. Ob letošnjem Koroškem turističnem tednu pa je ob srečanju s koroškimi šahisti na štirih ploščah zmaga pripadla šahistom mozirske občine. Rezultati so bili:

Speh Ivo (Mozirje) : Voderlak Zdenko (Crna) 0 : 1
Kranjc Viktor (Mozirje) : Modrej Jože (Crna) 1 : 0
Vrtačič Izток (Mozirje) : Sorčan Jože (Crna) 1 : 0
Mrevlje Linko (Mozirje) : Mlinar Luka (Crna) 1/2 : 1/2
Skupni rezultat je bil torej 2 1/2 proti 1 1/2 za Zgomjesavinski šahovski klub, ki ga vodi tovariš Avgust Križnik.

Novo nabavljene aparature omogočajo radioamaterjem tudi večjo aktivnost. Tako so letos organizirali zelo lepo uspel kviz iz poznavanje dogodkov med NOB na savinjskem

oz. slovenjegraškem območju ter iz zgodovine Radia Osvobodilne fronte. Pri tem so sodelovali učenci osnovnih šol Slovenj Gradec ter Mozirje in člani radiokluba „Križčač“ iz Ljubljane. Prvikrat so letos spremljali tudi zvezno štafeto mladosti na UKV in KV, prvokrat so sodelovali tudi v UHF štafeti jugoslovanskih radioamaterjev ob rojstnem dnevu predsednika Tita.

Zelo uspešno je bilo sodelovanje radioamaterjev ob Zboru pionirjev Jugoslavije v Mozirju. Pod specialnim pozivnim znakom YT 3ZP so v nekaj dneh pred zborom vzpostavili okrog 300 zvez na KV in UKV z amaterji v vseh republikah in pokrajinah Jugoslavije ter našimi zdomci v Nemčiji, Avstriji ter zamejskimi Slovenci v Italiji in Avstriji. Vsem tem amaterjem so poslali specialne QSL – karte. Pred začetkom zborovanja, na katerem je govoril tov. Stane Dolanc, pa so preko UKV zveze ter ozvočenja posredovali prenose pozdravov pionirjev in mladine ter amaterjev iz Semeča v Beli krajini, iz Zagreba, Maribora, Ljubljane in od MDB v Dornavi pri Ptujju. To je bila doslej prva medrepubliška lepo uspeša akcija, v katerih so sodelovali tudi Zveza radioamaterjev Slovenije ter Savez radioamaterja Hrvatske.

Čeprav je bila organizacija te akcije zelo zahtevna, je odlično uspela v splošno zadovoljstvo gostov, mladine in vseh sodelujočih.

Ob dnevu vstaje BIH so mozirski radioamaterji v osmih dneh izpolnili pogoje na KV za osvojitve specialne spominske diplome BIH. Letos so spet sodelovali v treh UKV tekmovalnih ter KV contestu ob dnevu vezistov JLA. To pa bo uspešnejše, ko bodo spet lahko tekmovali na Golteh. V preteklih mesecih je Radioklub Mozirje prevzel in uspešno opravil tudi montažo UKV postaj v vseh krajevnih skupnostih mozirske in žalske občine.

Dobri rezultati se kažejo tudi pri delu z mladino v klubu. Medtem, ko so pionirji osvojili lani na Srečanju mladih tehnikov SRS v Novem mestu v konstruktorstvu drugo mesto, sta bila letos učenca osnovne šole Mozirje Andrej Lekše in Glušič Ivo na podobnem srečanju v Domžalah v „Lovu na lisico“ (iskanje treh skritih radijskih postaj) ekipno tretja. Ivo Glušič pa je bil med posamezniki celo prvi!

Radioklub Mozirje pa se je vključil tudi v akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“.

LUDVIK ES

Poročilo o izvršitvi prihodkov proračuna občine Mozirje za I. polletje 1979

POROČILO O IZVRŠITVI PRIHODKOV PRORAČUNA OBČINE MOZIRJE ZA I. POLLETJE 1979

PRIHODKI Vrsta prihodkov	Plan 1979	Real. 30.6.78	Real. 30.6.79	% real. v prim. s plan. 4 : 2	Ind. v prim. z ist. obd. 1. 78 4 : 3
1	2	3	4	5	6
DAVEK IZ OSEB. DOH. IN NA DOHODEK	9.395.000	2.668.045	5.007.563	53	188
PROMETNI DAVEK NA PREMOČENJE IN NA DOH. OD PREMOČENJA	13.856.000	5.033.021	5.570.498	40	111
TAKSE	2.176.000	738.392	848.651	39	115
PRENESENA SREDSTVA (Prenesena sreds. iz 1. 1978)	1.250.095	3.226	1.250.095	100	-
SKUPAJ PRIHODKI PRORAČUNA	35.630.820	10.138.060	14.763.220	41	146
PRIHODKI PO POSEBNIH PREDPISIH					
Denarne kazni - občinske - odstopljene republiške					
SKUPAJ	721.000	79.970	312.658	43	391
PRIHODKI UPRAVNIH ORGANOV IN DRUGI PRIHODKI	950.000	231.406	849.755	37	151
PRIHODKI OD DRUGIH DRUŽ- BENO POLIT. SKUPNOSTI (Rep. dopol. sredstva)	7282.725	1.384.000	1.424.000	20	103

Realizacija prihodkov proračuna je v prvem polletju letošnjega leta na zadovoljivi ravni. Iz tabelarnega pregleda je razvidno, da so prihodki od prometnih davkov in davkov na premoženje nekoliko slabše doseženi (ind. 40), da pa so davki iz osebnih dohodkov v povprečju preseženi za 3%. Med njimi šepa le davek iz kmetijske dejavnosti, kar pa je značilno za prvo polovico leta. Davek se plačuje na osnovi akontacij, ki so vedno nižje od dejanskih obremenitev, pa tudi plačilna zmogljivost je v tem času nekoliko manjša.

V primerjavi z istim lanskim obdobjem pa je indeks vseh

davkov 188, letošnji dotok sredstev od davkov pa je ugodnejši od lanskega.

Kot je že omenjeno, je manj zadovoljivo stanje pri prometnih davkih in davkih na premoženja, vendar je pričakovati v drugem polletju večji dotok, ker bodo opravljene vse vrste odmer (stavn, gozdov) pa tudi kupna moč se povečuje. Skupaj znašajo prometni davki in davki na premoženje 5.570.498, kar predstavlja le 40 % plana, indeks na primerjalno obdobje prejšnjega leta pa znaša 111.

Prihodki od taks zaostajajo za 11 % za dinamiko, kar kaže, da bo potrebno z rebalansom

popraviti, če se stanje ne izboljša.

Prihodki od denarnih kazni sicer še ne dosegajo plana (43 %), vendar pa indeks na primerjalno obdobje (399) kaže, da so v absolutnem znesku v bistvenem porastu, ker se je spremenil ključ delitve odstopljenih republiških kazni.

Republiška dopolnilna sredstva pritekajo po dvanajstih lanskim sredstev, povečana za 10 %, kar določa zakon o republiškem proračunu. Ker so torej akontacijska nakazila, znašajo le 1.424.000 din ali 20 % planiranih sredstev.

Skupni prihodki proračuna znašajo v prvem polletju

14.763.220 din ali 41 % planiranih prihodkov. Na tako nizek odstotek vplivajo predvsem nedosežena republiška dopolnilna sredstva. Ob upoštevanju teh pa je realiziranih že 47 % prihodkov, kar pa je za polletno obdobje razmeroma ugodno.

Prihodki so bili porabljeni z namenom, ki so planirani v sprejemnem proračunu. Predvsem se nanašajo na izvrševanje tistih postavk, kjer se financira redna dejavnost upravnih in pravosodnih organov ter družbeno - političnih organizacij, kjer je porabljenih že 50 % sredstev.

Težave v zdravstvu

S samoupravnim sporazumom o temeljnih plana OZS za obdobje 1976 – 80 so bile opredeljene planske usmeritve razvoja zdravstvenega varstva skupaj s finančno opredelitvijo programov in potrebnimi sredstvi za njihovo izvršitev. Ob enem pa so se zavezanci sporazumno zavezali, da bodo obsega programov usklajevali z dohodkovnimi možnostmi združenega dela. Istočasno so zdravstvene skupnosti v SR Sloveniji sprejele tudi sporazum o skupnih nalogah pri uresničevanju temeljev plana za tekoče plansko obdobje, ki je uvedel nov sistem solidarnosti v Sloveniji, dokončno uveljavljen šele koncem leta 1977. Sporazum o skupnih osnovah in merilih za uresničevanje svobodne menjave dela na področju zdravstva pa je postavil sistemsko osnovo med uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva. Ob sprejemanju planskih dokumentov pa zaradi neuresničenih predpostavk sočasnega, srečujočega planiranja niso bili v celoti znani in upoštevani efekti omenjenih sporazumov.

Za OZS Mozirje, ki že vrsto let ni pokrivala dohodkov zdravstvenega varstva in zavarovanja, je bil prehod na poslovanje preko lastnega žiro računa svojevrstna prelomnica. Za razliko od leta prej, ko so se nekriti odhodki OZS izravnavali v okviru regijskega zaključnega računa oziroma pokrili s sredstvi rezerv regijske skupnosti, je popolna finančna samostojnost prinesla tudi odgovornost za poslovanje na občinsko skupnost. S tem je bil dokončno eliminiran dotedanji „avtomatizem“ sistema regijske solidarnosti. Ponovna oživitve solidarnosti na nivoju regije pa zaradi obstoječih planskih osnov financiranja skupnosti v regiji in neusklajenih meril za prelivanje solidarnosti sredstev v letu 1978 ni bila možna.

Z aneksom št. 1 za leto 1978 so se udeleženci odločili za povečano združevanje sredstev v primerjavi z ovrednotenimi programi v petletnem sporazumu za 6.865.000,– din (v cenah leta 1975 – 5.008.000,– din) iz sledečih razlogov:

- za nadomestitev izpada solidarnosti za enotni program do plansko predvidene višine v znesku 2.870.000,– din,

- za zagotovitev povečanega obsega zdravstvenega varstva glede na 10,8 % porasta aktivnosti zavarovancev in družinskih članov v letu 1977 (planirano 4 % rast) preostalih 3.995.000,– din.

S tem bi bilo v letu 1978 možno za dovoljeni program investicij osnove zdravstvene službe nameniti 2.500.000,– din, kar je bilo v letu 1977 potrošeno za redno dejavnost, v preostalem pa financirati povečan obseg pravic iz zdravstvenega varstva in denarnih dajatev sprejet s sporazumom o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva.

Prispevne stopnje kot instrument zbiranja prispevkov od osnove bruto osebnih dohodkov tekočega leta 1978, so znašale iz obeh virov za čas VI/78 – 11,22 % za čas VII – XII/78 – 8,85 ali v povprečju stopnja v letu 1977 (10,78 %).

Planirani oziroma dogovorjeni prispevki, kot je opisano v prejšnji točki, so bili v letu 1978 natečeni v višini 38.736.322,35 din ali za 1.999.322,35 din več kot je bilo dogovorjeno z aneksom št. 1. Od stotek presežkov nad dogovorjenim zneskom je znašal 5,44 % kar je

rezultat za 5,8 % večje mase izplačanih osebnih dohodkov od planirane. Skupnost je natečene presežke izločila iz skupnih prihodkov leta 1978 in jih v skladu z določilom aneksa št.2 za leto 1979 in 1980 prerašala v prihodke leta 1979. Ugotovljeno je bilo, da glede na dosežen porast prispevkov v letu 1978 niso dani pogoji za valorizacijo sredstev, kot je predvidevala klavzula v aneksu št. 1.

Pregled realizacije ostalih prispevkov, ki tvorijo prihodke OZS Mozirje za leto 1978, omogoča zaključek, da so bili leti realizirani v višini planiranih. Obračun solidarnosti sredstev za enotni program je OZS Mozirje prinesel za 20.000,– din večja sredstva o planiranih. Pomembna pa je ugotovitev, da so bili prispevki za zdravstveno varstvo kmetov sicer doseženi v višini 100 % plana, vendar le za 4 % višji od realiziranih v letu 1977. Tako se je delež teh prispevkov v celotnih prihodkih skupnosti znižal za 7,5 % na 5,7 % kar je posledica revaloriziranega katastrskega dohodka za leto 1978 in enotne regijske prispevne stopnje za prispevke iz tega naslova. S tako zbranimi prispevki pa je bilo v letu 1978 pokritih 48,8 % izdatkov za kmetijsko zavarovane osebe, v letu 1977 pa 47 % kar tudi pomeni, da so stroški za to kategorijo zavarovanih oseb ostali na ravni leta 1977. Kljub temu pa za zadnji dve leti ugotavljamo saldo neplačanih prispevkov glede na letno odmero v višini 1 milijon din (konkretno znaša dolg oziroma saldo za leto 1978 – 1.197.923,60 din).

S finančnim načrtom OZS Mozirje, je bilo za leto 1978 predvideno 38.922.000,00 din sredstev za stroške neposrednega zdravstvenega varstva. Porast je bil predviden za 18,5 % medtem, ko je dejanska realizacija znašala 44.044.000,– din ali 33,1 % več kot so bili stroški 1977. Dejanski dohodki so preokračili planirane in s tem povzročili nekrite dohodke za 5.122.000,– din ali 13,2 %.

Sporazumi o svobodni menjavi dela z izvajalci zdravstvenega varstva v regiji Ravne je bil za leto 1978 dogovorjen obseg dejavnosti, ki je po dogovorjenih cenah storitev dosegal do 20 % višja finančna sredstva od realiziranih s strani izvajalcev v letu 1977. Pri tem pa se je predvidevalo, da bo delež velikih sredstev za storitve izvajalcev izven regije (t.j. „odliv“ sredstev) ostal na ravni iz leta 1977, realiziran pa je bil v višini 145,5 indeksnih točk napram letu 1977.

Nakazan porast stroškov zdravljenja izven regije pa se finančno kaže v 4.600.000,– din višjih stroških kot so bili, če porast znaša 20,9 % kolikor znaša porast v regiji.

Vzrok nastalih nekritih odhodkov pa je treba iskati tudi v občutnem porastu izplačanih nadomestil osebnih dohodkov in dajatev v primeru smrti, ki so porasle kar za 44,8 % in preseg je planirane za 304.000,– din. Porast je v določeni meri rezultat povečanih nadomestil od 80 % na 90 % od izplačanih osebnih dohodkov v letu 1977, povečanih dajatev v primeru smrti (obdobje v skladu s sporazumom o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva) ter porasta števila izostanka z dela oz. % staleža.

– povprečno izplačano nadomestilo je poraslo za 400,8 %

(12,5 % na račun višjega procenta in 25,2 % zaradi višjih osebnih dohodkov)

– % izostalih z dela (procent staleža) je porasel skupno od 4,09 % na 4,32 %, % začasno odsotnih delavcev, za katere nadomestilo OD bremenil zdravstveno skupnost pa je porasel od 1,41 % na 1,77 % ali 0,36 odstotnih točk.

OZS Mozirje je s sprejetjem zaključnega računa za leto 1978 sprejela tudi sklep o izvedbi sanacije in v ta namen posredovala vsem delegacijam v TOZD obširne analize o vzrokih nastalih izgub. Istočasno je IO Mozirje po večmesečnih razpravah v vseh družbeno-političnih strukturah v občini predložil delavcem v združenem delu program sanacije in program vskladitve odhodkov z razpoložljivimi sredstvi in planskimi izhodišči v tekočem letu.

Skupaj z izvršnim svetom SO Mozirje je OZS Mozirje opravila del sanacije z neposrednimi sporazumi z izvajalci zdravstvenega varstva in s tem zmanjšala primanjklaj za 839.000,– din. Z intenzivno izterjavo prispevkov zavezancev kmetijske dejavnosti in zavezancev, ki z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko in drugo dejavnost, se bo primanjklaj zmanjšal za nadaljnjih 1.000.000,– din.

Po tako zastavljeni in deloma že realizirani ukrepih in prizadevanjih ostane še vedno nekritih 2.808.436,– din. Za ta del nekritih odhodkov, je opravil izvršni odbor Občinske zdravstvene skupnosti Mozirje predlog o spremembi in dopolnitve aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana 1979 – 80, za leto 1979, ki vsebuje predloge za spremembo prispevnih

stopenj v letu 1979 in s tem zagotovitev potreb sredstev za kritje še nekritih odhodkov in zagotovitev sredstev za tekoče izvajanje zdravstvenega varstva v nezmanjšanem obsegu.

Zgubo za leto 1978 naj bi krili iz prispevkov iz osebnih dohodkov po povečani veljavni stopnji za 1 % in iz dohodkov TOZD 1,28 %. Skupna prispevna stopnja za navedene 3 mesece bi znašala 11,97 % oz. iz BOD 9,26 % iz dohodka TOZD 2,71 %. Povprečna letna stopnja za zdravstveno varstvo bi se povečala le 0,25 % in bi znašala 9,94 %, kar pa je pogoj, če hočemo slediti povprečni stopnji v regiji in s tem zagotoviti regijsko solidarnost za prihodnje leto.

Takšen predlog je bil posredovan vsem OZD in drugim delovnim skupnostim v občini, vendar ga večina OZD in delovnih skupnosti ni sprejela. Tako je ostalo odprto vprašanje kritja nekritih odhodkov za leto 1978 in potrebnih sredstev za tekoče izvajanje programa zdravstvenega varstva. Zaradi nesprejetja sanacijskega in stabilizacijskega programa po samoupravnih poti je po določbah ustave SRS in po ustreznih določbah Zakona o zdravstvenem varstvu, dolžnost družbeno-političnih skupnosti, da s svojimi ukrepi zagotovijo nemoteno izvajanje temeljnih in samoupravno dogovorjenih pravic občanov.

V primeru, da odlok ne bo sprejet, torej zdravstvo ne bo imelo zagotovljenih sredstev za izvajanje programa zdravstvenega varstva je morda potrebno opozoriti na 72. člen Samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih zdravstvenega varstva, ki znatno omejuje zdravstvene storitve.

PODATKI O PRISPEVNIH STOPNJAH SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI V REGIJI RAVNE NAKOROŠKEM

(vir Uradni list SRS, št. 14/77, 12/78, 27/78)

OB-ČINA	PRISPEVNA STOPNJA IZ BOD	PRISPEVNA OSNOVA IZ DOHODKA	PRISPEVEK SKUPAJ
MOZIRJE	1978 8,45 1979 8,26	1,46 1,43	9,91 9,69
VELENJE	1978 6,35 1979 6,79	2,73 2,41	9,08 9,20
RAVNE	1978 7,63 1979 7,49	2,41 2,66	10,04 10,15
RADLJE OB DRAVI	1978 7,70 1979 7,84	2,30 2,34	10,00 10,18
SLOVENJ GRADEC	1978 6,60 1979 6,82	2,76 3,06	9,36 8,88
DRAVOGRAD	1978 7,57 1979 7,57	2,20 2,20	9,77 9,77
CELJE	1978 8,13 1979 8,00	2,27 2,52	10,40 10,52
ŽALEC	1978 7,98 1979 8,34	1,93 1,48	9,91 9,82

Jubilej v Lučah

UREDNIŠKI ODBOR MENI...

Redki so primeri praznovanja 50-letnice sklenitve zakonske zveze, še redkejši pa so primeri praznovanja 60-letnice zakonske zveze. Zakonca Strmčnik Franc in Frančiška, sta pred 60 leti, sklenila zakonsko zvezo v Lučah.

Jubilant Franc Strmčnik, rojen 7. aprila 1893 leta, je bil sin kmeta, ki mu je v takratnem času nudil topel in trden dom. Vendar tega ni dolgo užival, saj je očetova smrt spremenila tok njegovega življenja.

Že kot 15 letni fant si je služil svoj kruh sam pri kmetu kot hlapec. Nato je delal 1 leto v gozdu kot gozdni delavec. Iz njegovega pripovedovanja in iz zgodovine vemo, kakšen je bil njihov zaslužek ter življenje. Zato se je leta 1910 kot 17 letni fant napotil v Romunijo drvarit, da bi si svoje življenjske pogoje nekoliko izboljšal. Tam je ostal 4 leta in se vrnil domov leta 1914 ravno ob času priprav na 1. svetovno vojno. Takoj so ga poklicali na nabor in že naslednjega leta 1915 se je znašel v vojni vihr in Soški fronti, kjer je skušal vse tegobe vojne. Ker ga ni zadela italijanska krogla, ga je prizadelo biološko orožje, najnevarnejše orožje, strupen plin in zastrupljena voda. S tem je bilo njegovo vojskovanje končano, za katero je toliko slovenskih fantov izgubilo svoja življenja. Sedaj je Franc oslepel in postal vojni invalid I. stopnje z 80 odstotnim izgubom vida.

Leta 1919 si je ustvaril svojo družino ki še danes dela in živi samo zanj.

Jubilantka Frančiška Strmčnik, rojena 28. aprila 1897 leta, je bila prav tako hči kmeta in številne družine.

Kakor mnogim slovenskim družinam, tako tudi njima 2. svetovna vojna ni prizanesla. Vzela jima je sina Franca, medtem ko sta sinova Alojz in Avgust dezertirala in se priključila NOB od 1944 leta dalje

ter bila borca Šlandrove in Tomšičeve brigade.

Ob tem izrednem življenjskem dogodku tudi naše čestitke.

Ob redkem jubileju v Lučah

Več pozornosti

Pri predsedstvu občinske konference SZDL Mozirje deluje tudi svet za vzgojo, kulturo in telesno kulturo. Ko so se pred nedavnim prvič sestali so se pogovorili o smernicah dela za prihodnje obdobje. Med drugimi vprašanji so posvetili največ pozornosti šolstvu in sklenili izdelati podrobno analizo stanja na naših šolah. Vse to s poudarkom na usmerjeno izobraževanje in celodnevno šolo. Ugotovili so, da bo treba več sodelovanja z vodstvi šolskih kolektivov, posebno še pred sprejetjem novega zakona

o osnovni šoli in zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok. Ko so obravnavali nekatera vprašanja s področja kulture so sklenili predlagati Kulturni skupnosti, da skliče razgovor z mlajšimi kulturnimi delavci, ki so že večkrat plemično nastopili glede stanja v dolini. Menili so, da ne gre stvari posploševati in da je potrebno skupno prijeto, če resnično želimo napredka v dramski dejavnosti. Kakršnakoli preveč osebna gledanja na vsebino kulturne dejavnosti lahko pripeljejo na slepi tir.

Poglobljena šola samoupravljalcev

Kako je osnovna šola lahko povezana z okoljem, z njegovim delom in življenjem, kako trajno prispeva k njegovemu vsakdanjemu utripu, ugotavljamo tudi na Ljubnem ob Savinji.

Težko bi našli prireditev, pri kateri naša osemletka ne bi bila tako ali drugače udeležena. Usmerjeni smo bili vsestranko in na vseh področjih. Posebno pomembno v našem načrtu je bilo navajanje učencev na spoštovanje do starejših, privzganje čuta odgovornosti do dela in do družbene imovine. Priložnosti za to nam ni manjkalo. Izvenšolske dejavnosti so bile resnično razvejane in v nobeni izmed njih nam ni manjkalo delovne vneme. Vsako izmed številnih dejavnosti smo vodili učenci sami ob budnem očesu mentorjev.

Poglobljena šola bodočih samoupravljalcev se je še zlasti razvijala pri delu v razredni in šolski skupnosti.

Razredne skupnosti smo imeli vsi razredi od drugega dalje. Vsaka od teh skupnosti je imela izdelan podroben načrt, katerega uresničevanje smo učenci ocenjevali vsakih štirinajst dni. Vsake štiri mesece se je v razredni skupnosti odvijala oddelčna konferenca, na kateri smo

učenci po samoupravni poti pregledali delovne uspehe in pripravili predloge ocen iz vedenja.

Ugotavljali smo, da je v začetku tako delo precej težko, v višjih razredih, kjer je delo že bolj razvejano, smo mladi samoupravljalci dosegli že kar lepe uspehe.

Šolska skupnost je bila oblikovana po delegatskem načelu in se je sestajala občasno. Na začetku šolskega leta smo se zbrali predsedniki razrednih skupnosti, sprejeli smo program dela šolske samoupravne skupnosti in izvolili odbor. Odbor se je sestajal vsako drugo sredo zjutraj. Na sestanku smo pregledali uresničevanje delovnega načrta in ga po potrebi tudi dopolnjevali. Od posameznih organizacij in krožkov smo terjali sprotne poročanje o njihovem delu po zvočniku. Lotevali pa smo se tudi reševanja nekaterih perečih problemov, ki so se pojavljali v šolskem vsakdanjiku. Imeli smo tudi posebne ure namenjene učno-vzgojnimi konferencam, na katerih smo poslušali različna predavanja: Učenec samoupravljalec Človek in okolje, Vsestransko razvita osebnost, Kako si pridobivamo delovne navade in podobno. Učenci smo se zavedali pomena teh aktiv-

nosti, ki nam bodo v mnogočem olajšale bodoče življenje, čutili smo, da moramo biti kar najbolj delavni, vendar smo nekateri učenci bili že kar preobremenjeni.

Tudi pri delu pionirske organizacije pomembnih uspehov ne manjka. Pionirji smo uspešno zaključili jugoslovanske pionirske igre in za uspehe prejeli diplomu društva prijateljev mladine. Ravno tako smo se vključili v solidarnostne akcije za pomoč narodom na jugu Afrike in Palestine, prodali smo 405 novoletnih čestitk in sodelovali na vseh drugih solidarnostnih akcijah. Tako smo dobili republiško priznanje, ki je bilo svečano izročeno v Mariboru.

Ob novem letu smo pogostili starejše občane. Vse tiste ki se srečanja niso mogli udeležiti, smo obiskali na domu in jih resnično osrečili.

Pomagali smo pri delih na cesti v Rastke.

V sodelovanju s krajevno skupnostjo ter drugih dejavnikov smo pripravili izredno uspelo očiščevalno akcijo.

Dejavnosti na šoli se velikokrat prepletajo. Zato dejavnosti članov ZSMS ini bilo čutiti le na šoli, temveč v veliki meri tudi v kraju. V

Uredniški odbor našega glasila se večkrat znajde pred dejstvom, ko naj odloča o usmeritvi vsebine. Ob tem seveda skrbi, da je ta zanimiva, informativna in demokratična. Naša družbena stvarnost priznava resnično svobodo izražanja in tega se je odbor pri svojem delu vsekoli tudi zavedal. Vendar je ob vsem tem treba upoštevati še dejstvo, da gre le za glasilo v občinskem merilu, ki naj v prvi vrsti služi obveščanju občanov, v drugi pa seveda polemiki.

Če prihaja v vsebini preveč do izraza trenutno, ali povsem osebno gledanje na neko širše dogajanje, potem je seveda vprašljivo, če lahko tu sodelujemo. Predvsem pa to velja v primerih, ko bi naše pisanje, oziroma objavljane lahko škodljivo delovalo na mnenje ali pa delovanje skupin naših občanov v tem ali drugem društvu. Smo za to, da opozarjamo na nepravilnosti in bomo tudi v naprej družbeno kritični, če bo to potrebno. Vendar pa ne moremo karkoli posploševati ali pa ustvarjati občutek, da je naše glasilo nekaj razsodnik med različnimi mnenji. Za takšne stvari je v naši demokratični družbi dovolj drugih možnosti, saj končno ne gre vsiljevati vsem občanom neko mnenje, ki je izšlo iz te ali one sredine. Zato je uredniški odbor sklenil zaključiti polemiko okoli kulture v naši dolini, saj je prešlo vse skupaj že raven občinskega problema in bi ob stopnjevanju lahko pripeljalo do nestrpnosti, ki pa ni v korist nikomur.

Ne kaže pa ob tem vsiljevati gledanj posameznikov na oblike in način dela. Važno je, da smo na tej stopnji razvoja društvene dejavnosti prizadevni še dalje in da gojimo slovensko pesem, besedo in igro v vseh naših sredinah. Imamo pa zato oblike in organizacije, ki bodo skrbela tudi v bodoče, da bo morda več smelosti in povezave v programskih usmeritvah v kulturi. Vsekakor pa ne gre občanom vsiljevati neke ali kakršnekoli vsebine prenašanja kulturnega izročila, oziroma sporočila.

organizacijo smo bili vključeni vsi osmošolci. Glavna naša naloga je bila delati samoupravno in čim bolj samostojno. Naše teme referatov so bile: Delo ZSMS, Mladinci med NOB in danes, Razvoj MO in njen pomen, Mladina in X. kongres, Kaj mladinec pomeni v organizaciji, Delo MO na šoli in še nekateri drugi. Poleg te tematike so bile tudi aktualne teme dogajanj doma in v svetu. Opravili smo tudi veliko zadolžitev in akcij; vestno in natančno.

Dobro smo se odrezali na športnih tekmovanjih, nekateri na glasbenih nastopih, pa tudi pri zbiranju papirja, gradnji ceste in športnega igrišča v Radmirju, pri očiščevalnih akcijah. Dvakrat smo sadili smreke in bili za spretno in natančno delo pohvaljeni.

V okviru mladinske organizacije smo učenci pod vodstvom tov. Tošve nastudirali igro Ostrček in nastopili v vseh krajih občine Mozirje.

Ker smo bili izredno delavni, smo si lahko privoščili trodnevni izlet v Crikvenico, kjer smo se imeli zelo lepo.

(Iz šolskega glasila „Flosar“)

AVNOJ 79 – pohod po poteh naših delegatov na II. zasedanje

Mladinsko pohodno brigado AVNOJ 79 sestavljajo mladinci pohodniki iz cele Slovenije, pripadniki JNA in zamejski Slovenci iz Italije. Tako se danes v Ljubljani, v domu JNA zbere 6. julija 1979 110 mladih, ki nestrno pričakujemo odhod.

Na pohodu nas spremljajo stari znanci še iz prejšnjih akcij, saj je letos že devetletni sicer:

član naše delegacije, ki je 1943 leta šel v Jajce, JANKO GREGORIČ, potem narodni heroj ALBINCA HOČEVAR – MALI in pa neumoma intendantka TONČKA VODNIK. Albinca in Tončka imata že kar naziv „Avnojski mami“, saj v četrti četi, ki skrbi za dobro počutje železovcev in bivanje v taborih, neumoma tekata sem ter tja in vse malenkosti, ki jih nimaš s seboj, dobiš pri naših mamah. Od vrvi za obešanje perila, do raznih pesmaric in knjig, ki jih rabimo za kulturne programe. Po napotnem dnevu pa še vedno zvečer radi prisledeta med brigadirje – pohodnike in pripovedujeta o težkih vojnih časih.

Prvi dan se z avtobusi odpeljemo do Lokev pri Črnomlju, kjer postavimo prvi tabor. Med potjo se ustavimo še v Bazi 20, kjer se prične naš pohod. Ogleđamo si tudi dvorano, v kateri je bilo zasedanje SNOS v Črnomlju.

Vsi pa smo mnenja, da takšen pohod z avtobusi sploh ni slaba stvar. Vendar prva „peš preizkušnja“ nas že čaka. Malo zaskrbljeni, kako bo vse to potekalo, nestrno čakamo komando „naprej marš“ in kolona mladih s pesmijo in radostjo v srcih krene. Pot nas vodi iz Dragatuša, preko Širjega vrha do Kolpe. Tam nas čakajo čolni, ki nas prepeljejo čez mirno reko na hrvaško stran. Čolnarja, ki sta 1943 leta vozila čez Kolpo naše delegate, nas tudi sedaj pričakata. Ko poslušamo njuno pripoved, se mi zdi, da se čas ustavi. Veseli, da nam ni treba paziti na sovražnikove zasede, da nismo lačni in da smo dobro opremljeni, krenemo dalje. Malo utrujeni in pa seveda že tudi ožuljeni, se po 16 km prehojene poti zbašemo v avtobusa in krenemo proti Jajcu. Tu smo dva dni.

Ogled dvorane, kjer je bilo zasedanje in pa mesta samega pa prsrčen sprejem domačinov, so nam vili novih moči za nadaljevanje poti. V dvorani, vsi prevzeti od pripovedi o takratnih časih imamo občutek, kot da se kolo zgodovine vrti nazaj. V mislih vidimo delegate in tovariša TITA, kako gradijo temelje nove Jugoslavije.

Toda tudi rojstni kraj naše domovine moramo zapustiti. Kar malo žalostni smo, ko vemo, da nas avtobusa peljeta samo še preko Ključa do Sanice, nato pa se vrneti v Ljubljano. No, cilj že imamo isti, samo razlika je v tem, da moramo mi v Ljubljano peš.

Program pohoda je, da tri dni peščimo in en dan počivamo. Na začetku se nam to sploh ne zdi težko, vendar pa na sami poti vidi-

mo, da to ni od muh. Marši, dolgi od 25 do 36 km na dan, sonce, ki neusmiljeno žge na naše že tako razgrete glave, med potjo še usposabljanje v prvi pomoči in evakuiranje ranjencev, so opravili svoje.

Kljub vsem naporom, pa kaj hitro pozabimo na žulje, utrujenost in vse napore, ko prispemo v tabor. V vsakem kraju nam pripravijo domačini prsrčen sprejem. Pa naj bo to v Blatnem na Uni, Bužimu, Boviču ali v Starem selu in Pisarovini. To je res nekaj čudovitega. Vsi izmučeni prispemo v kraj ali mesto, tam pa nas pričaka množica ljudi, slovesno okrašeni prireditveni prostori, zastave in transparenti. Vse to pa nam daje novih moči za nadaljnje potovanje preko hribov in dolin.

Enkratno doživetje je, ko nam domačini v Blatnem na Uni postrežejo z jagnji, spečenimi na ražnju. Napozabno je tudi Kozaračko kolo, ki doni še pozno v noč po taboru, kljub temu, da vsi vemo, da je vstajanje naslednji dan zopet ob 4 h.

Marši se nadaljujejo. Vročina je še bolj neznosna, žulji pa tudi nočejo izginiti. Svoje pa pripomorejo še nahrbtniki. Da so bili težki in veliki, najbrž ni treba posebej praviti, saj opreme za 14 dni tudi ni malo. Da je bilo veliko žuljev pa tudi priča posebej ustanovljena četa „ŽULARJEV“. Vstop v četo pa je mogoč samo tistim, ki imajo več kot 3 žulje. Vsi z desetimi ali več, pa si razdelijo odgovorne funkcije, pri vodenju te najbolj številčne čete. Pri vseh težavah pa moram pohvaliti naše res dobre prijatelje – vojakke. Prestajajo iste napore in iste probleme, pa jim kljub temu, ni hudo poleg svoje opreme nositi še enega

ali dva nahrbtnika predstavnik nežnejšega spola.

Kar prehitro nam mine teh 14 dni. Samo še nočni marš, vožnja z vlakom iz Zdenčine preko Zagreba v Ljubljano. V težkih trenutkih tako željeni konec je sedaj prišel prehitro. Vsi bi šli še enkrat nazaj, pa čeprav se zdi smešno, da peščimo po Jugoslaviji.

Slovo. Težko je z besedami opisati občutke, ki te navdajajo, ko se moraš raziti s prijatelji, ki si skupaj z njimi preživeli napozabne in tako hitro minljive dni, napore marše in prijetna srečanja z domačini, ko smo skupaj v mislih doživljali v muzejih in pri spomenikih težka vojna leta, ki jih je preстал naš narod.

Tudi obljube, da se še vidimo, nam ne morejo zadržati solz, ki kar

same silijo v oči in počasi polzijo po naših od sonca porjavelih obrazih. Nikakor nečemo in ne moremo verjeti, da je vsega konec. Iz stotih grl se čuje: „Ej drugovi jer vam žao...“, stiski rok in s težkimi srci gremo vsak v svoj kraj.

Tako kot jaz, tudi vsi drugi ne bomo nikoli pozabili te akcije. Peš smo prehodili 235 km, toda kaj je to v primeri proti trdnemu prijateljstvu, ki smo ga skovali na akciji, kaj je to proti bratstvu in enotnosti, ki smo ga utrjevali na vsej poti, kaj je to proti znanju, ki smo ga tu pridobili. Nič. Peš hoja na koncu sploh ni več pomembna. Važnejše so obljube, da se bomo še videli, da se bomo še spominjali dni, preživetih v eni družini kot en človek, na akciji, ki je res ponos slovenski mladini, na pohodu AVNOJ.

Vera Pečnik

Mladi na pohodu...

Partizanska saniteta na Solčavskem

Bilo je lepo vreme in pot proti kmetu Žibovtu se je kar prilegla, saj smo lahko razgibali svoje še zaspale ude. Pri Žibovtu sta nas pričakala predsednik OO ZZB NOV Košir Vlado in predsednik Osrednjega odbora koroških partizanov Karel Prušnik – Gašper iz Celovca.

Pot smo nadaljevali proti Matkovem kotu in naprej v Logarsko dolino. Med potjo smo se ustavljali pri posameznih obeležjih, ki kažejo kje so bile med vojno partizanske bolnice, pri kmetih, ki so pomagali, da ranjenci niso bili brez hrane in sanitetnega materiala. Povsod pa je Tone popestril še program s pripovedovanjem o težkem delu in nalogah takratnih aktivistov, ki so bili povezani s saniteto na tem območju.

Idejo in tudi pobudo za organizacijo pohoda „Po poteh partizanske sanitete na Solčavskem“, smo skupaj izoblikovali mladi in OO ZZB NOV Mozirje. Da pa je akcija sploh stekla je bil idejni vodja in pobudnik Anton Ikoč – Darko iz Solčave, nekdanji bolničar na tem področju.

Letos smo organizirali pohod v okviru občinskega praznika in v počastitev 35-letnice osvoboditve Zgomje Savinjske doline.

6. septembra smo se zjutraj zbrali pri sestrah Logar v Logarski dolini. Mladi iz naše občine, iz medicinskih šol Celje in Slovenj Gradec, mladinci prstovoljci v enotah TO, vojaki iz naših obmejnih karavelj, mladinci iz osnovne šole Ljubno, borci ter vodja pohoda Tone Ikoč.

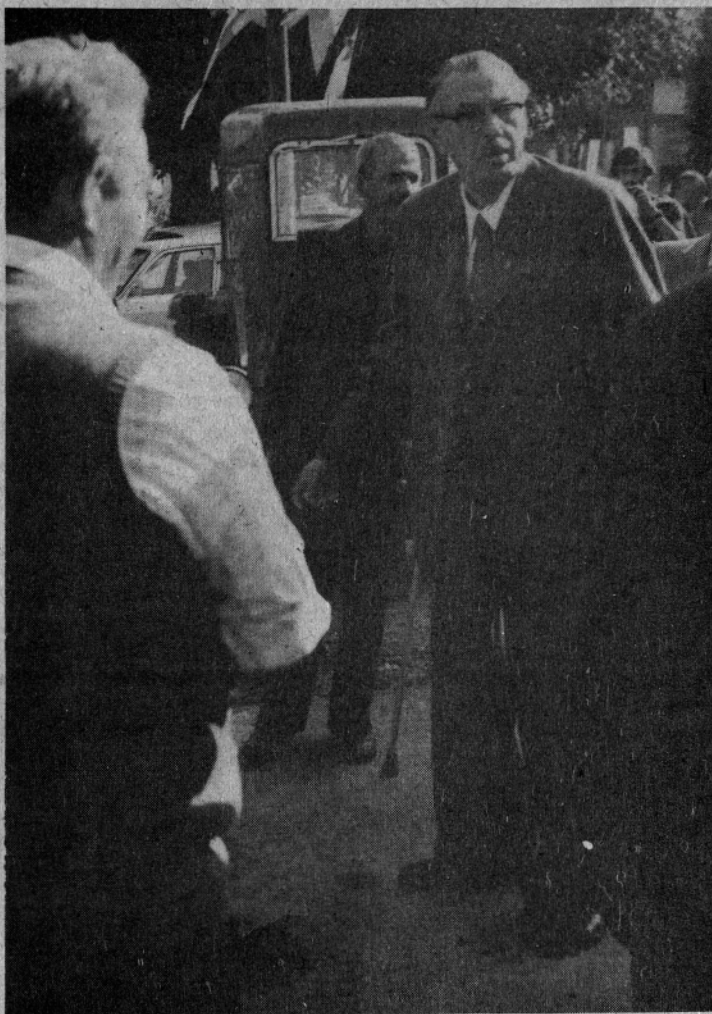
Prespali smo pri Plesniku v Logarski dolini in to čisto po partizansko. Ko so zjutraj posvetili prvi sončni žarki na vrhove gora, je bilo treba pot nadaljevati. Krenili smo preko Strelovca v Robanov kot, do partizanske bolnice, ki jo mladi obnavljamo.

Zaključek pohoda je bil vključen v slovesnost pri otvoritvi ceste v Robanov kot. Kar malo žalostni, da je vsega konec smo se odpravili proti domu.

Mladi želimo in obljublamo, da bo pohod tradicionalen in da ga bomo še obogatili. Tako bomo obujali revolucionarne tradicije NOB, sklepali nova prijateljstva in hkrati spoznavali težke vojne čase, ki so nam darovali svobodo. Znamo jo ceniti in se zanjo tudi boriti če bo treba.

Vera P.

Praznik občine Mozirje 1979 v s

Med visokimi gosti v Gornjem gradu je bil tudi France Leskošek – Luka, prvi komandant slovenskih partizanov

tem novem objektu ne bo. Krajevna skupnost si je v preteklosti nenehno prizadevala, da bi bila najbolj črna točka na našem področju čimprej odstranjena. Mislim, da se z današnjo delovno zmago vsi skupaj kar se da najbolj dejavno vključujemo v akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“ saj bomo ohranili marsikatero življenje, ker vemo in se zavedamo, da je življenje in zdravje največja dobrina človeka, zdrav in zadovoljen delovni človek pa največji zaklad naše socialistične skupnosti.

Res dolgo smo čakali na to pridobitev, vendar danes lahko ugotovimo in mirno trdimo, da je navsezadnje mogoče kar prav, da se je gradnja zavlačevala, ker je tako lahko na tem mestu zrasel nov moderen objekt, grajen z novo, nam nepoznano tehnologijo, kar pa bi pred nekaj letih ne bilo temu primerno.

Vsem zbranim gostom in številnim krajanom so učenci osnovne šole Ljubno pripravili lep kulturni program. Stevilni gostje, med katerimi so bili Mitja Ribičič, predsednik rep. konf. SZDL, član predsedstva SRS Tone Bole in general Vlado Kocjan, so izvajanje najmlajših toplo pozdravili. Popoldne tega dne so se zbrali v Robanovem kotu, kjer so odprli nov del gozdne ceste, ki povezuje višinske kmete tega predela z dolino. Skupaj s krajanji so se tovariško povsneli tega velikega dogodka. Nova cesta je plod dobrega povezovanja med krajanji, gozdnim gospodarstvom in seveda širšo družbeno skupnostjo. Posebej razveseljivo je bilo, da so se te slovesnosti udeležili tudi pohodniki partizanske sanitete, ki so krenili iz Matkovega kota po poteh partizanske sanitete. Tako pohod je oblika

Med slavnostno

obujanja borbenih spominov, prireja pa ga že nekaj let občinska konferenca ZSMS Mozirje. Osrednja točka proslav je bila nedvomno svečana seja vseh zborov občinske skupščine v Gornjem gradu. Seji so prisostvovali gostje iz Čajetine, družbeno politični delavci v občini, predstavniki sosednjih občin, nekdanji borci Zidaniškove brigade in mnogi krajanji. Med vidnimi predstavniki družbenega življenja so pozdravili Franca Leskoška – Luko, Toneta Boleta in Petra Štanteta – Skalo. Po slovesnem pričetku seje so med drugim sklenili poimenovati cesto od Gor-

Letošnje občinsko slavlje je potekalo v znamenju dela. Zato pa ni bilo nič manj praznično, kot vsa leta doslej. Vrsta prireditev je v dolini spominjala na dni, ko je v septembru 1944 bila osvobodjena. Najprej so pred šolo v Gornjem gradu odkrili skulpturo planinca, delo samouka Toneta Veneka iz Spodnje Rečice. Posrečena zamisel, saj se prav ta šola imenuje po največjemu slovenskemu planincu Franu Kocbeku. Razveseljivo je bilo da so vsem prireditvam prisostvovali predstavniki pobratene Čajetine. Posebno slovesno so odprli nov most v Radmirju. Ob tej priložnosti je pozdravil navzoče predsednik krajevnega skupnosti Ljubno Franc Trbovšek in med drugim dejal:

„Že pred šestimi leti, ko smo predali svojemu namenu republiško cesto skozi Radmirje v smeri proti Gornjemu gradu je v nas tla tiha želja, da bi se čimprej uresničile dolgoletne želje krajanov pa tudi širše skupnosti v občini, da bi v čim krajšem času prišlo do izgradnje novega mostu v Radmirju. Ta želja je danes postala stvarnost. Res je hudo, ker so zaradi nefunkcionalnega in dotrajanega mostu bila potrebna tudi človeška življenja, odnosno žrtve. A kljub temu smo srečni in veseli, da so z današnjim dnem pogoji za normalno predvsem pa varnejšo vožnjo in upamo lahko, da ob normalnih okoliščinah žrtev na

Radmirski most je odprl predstavnik republiške skupnosti za ceste Joe Jakop.

September 1979

sejo...

njega grada do Črnivca v cesto II. grupe odredov, hkrati pa so imenovali gradbeni odbor za posodobitev te ceste. Sledila je podelitev letošnjih občinskih nagrad. Naziv častne-

ga občana so podelili Tonetu Boletu, plakete občine Mozirje pa so prejeli Albin Vipotnik – Strgar, ing. Desanka Kozič in osnovna organizacija ZSMS iz Rečice ob Savinji. Podeljeni pa sta bili tudi denarni nagradi in sicer Bogomirju Strašku in Antonu Boršnaku. V slavnostnem govoru je predsednik občinske skupščine Hinko Čop najprej orisal nekatere značilnosti v zgodovinskem razvoju naše doline.

Obširno je govoril o razvoju osvobodilnega pokreta v dolini in o akcijah, ki so vodile k postopni osvoboditvi naših krajev. Tako je dejal: „Ko se je štab IV. operativne zone poleti 1944 pripravljal na osvobajanje ozemlja na Štajerskem, se je odločil za Gornjo Savinjsko dolino. Tu je bilo skupno nad tisoč oboroženih sovražnikov. Osvoboditev tega predela bi imela velik politični, strateški in gospodarski pomen.

Razen tega bi se ta predel kaj lahko branil. „Nato je Hinko Čop obsežno opisoval potek osvobajanja doline. Govoril je dalje o prvi konferenci aktivistov celjskega okrožja v Bočni, na katerem je govoril Franc Leskošek – Luka okoli štiri tisoč zbranim ljudem. Ko je podrobno orisal utrjevanje narodne oblasti na našem območju, je spregovoril še o povojnih razmerah. O trenutnem stanju pa je med drugim povedal:

Odkrili so spominsko obeležje Zidanškovi brigadi v Gornjem gradu.

J. P.

„V letošnjem letu vlaga naše gospodarstvo preko 40 milijard S din v novo sodobno opremo in proizvodne objekte. Gradi se nova trafo postaja v Preseki, ki bo na daljši rok zagotovila kvalitetno električno energijo, kajti sedanja je skoraj v celoti izčrpana. Elkoj gradi novo proizvodno halo, ima pa težave z uvozom opreme. Glin gradi novo proizvodno halo za plemenitjenje iverke, s čimer bo odpravljena stalna izguba proizvodnje surovin ivernih plošč. Kovinarji na Ljubnem gradijo novo proizvodno halo v kateri bo stekla kvalitetnejša proizvodnja po proizvodnem programu DO Železarne Ravne oziroma Slovenskih železarn. Gozdno gospodarstvo gradi gozdne ceste v neodprte predele kjer bo mogoče izkoriščati doslej nedostopne lesne mase.“

V nadaljevanju svojih izvajanj je predsednik skupščine poudaril nekatere težave, s katerimi se že dalj časa spopada naša občina. Tu gre predvsem za pomanjkanje delovne sile, primanjkljaj strokovnih kadrov in pomanjkanje sredstev. Hinko Čop je zaključil svoje misli z ugotovitvijo, da je današnje dobre življenjske razmere omogočila osvobodilna borba in dolgoletno delovanje ZKJ pod vodstvom tov. Tita.

Slovesno sejo so zaključili z branjem pozdravne brzojavke tov. Titu. Posebno slovesno je bilo tudi odkritje spominskega obeležja Zidanškovi brigadi na pročelju ostanka graščinske stavbe v Gornjem gradu. Zidanškova brigada je

skupno s Šlandrovo brigado in ostalimi enotami NOV osvobodila dolino. O njenih borbah je govoril ter ploščo tudi odkril Franta Komel.

Praznovanje občinskega praznika je potekalo vseskozi lepo in dostojno veličini spomina, ki ga moramo v naših srcih nositi kot nekaj nad vse častnega.

OBVESTILO

Odbor za proučevanje zgodovine revolucionarnega mladinskega gibanja Slovenije želi ustvariti trajno evidenco o delu SKOJ med vojno v letih 1941 – 1945.

Za izvršitev te pomembne akcije pozivamo vse nekdanje člane SKOJ, da se zgledajo na krajevnih organizacijah ZB NOV, kjer bodo prejeli vprašalnik in posojila o izpolnitvi vprašalnika.

OBČINSKI ODBOR
ZZB NOV
MOZIRJE

Predsednik občine Hinko Čop predaja plaketo ing. Desanki Kozič

OBISK IZ SOVJETSKE ZVEZE

Te dni se je pri nas mudila petčlanska delegacija sindikatov iz Sovjetske zveze, ki je predstavljala odbor za trgovino in gostinstvo pri centralnih sindikatih. Zato jih je posebej zanimalo naše gostinstvo in seveda tudi organizacija trgovine v oddaljenih krajih. Posebno zanimanje so pokazali za kmečki turizem. Naši sindikalni delavci so se trudili, da bi pojasnili razmere, v katerih delujejo pri nas turizem, gostinstvo in trgovina.

OBISK BOLGARSKIH SINDIKALISTOV

V naši dolini so se pred nekaj dnevi zadrževali predstavniki bolgarskih sindikatov pod vodstvom Ivana Tosova. Ogledali so si naše delovne organizacije.

Kot gostje Zveze sindikatov Jugoslavije so potovali še po drugih predelih naše domovine.

Posebno zanimanje so pokazali za družbeni standard in se pozanimali za novogradnjo stanovanj v zasebni pobudi. Ko so si ogledovali osnovno šolo v Mozirju, so želeli izvedeti še kaj več o samopriskupku, s katerim gradimo razne objekte širšega družbenega pomena. Zelo pohvalno so se izrekli o Savinjskem gaju, pri čemer jih je posebej presenetilo dejstvo, da so vse to uredili krajanje ob sodelovanju slovenskih vrtnarjev. V Glinu so jim pripravili razgovor s predstavniki samoupravljanja in sindikatov. Beseda je tekla o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke.

Ogledali so si tudi Logarsko dolino in se o lepotah krajine navdušili.

Slovenskim vrtnarjem in predsedniku njihovega društva, Janku Jemcu (drugi z desne) se je ob otvoritvi razstave zahvalil tudi predsednik skupščine občine Mozirje, Hinko Čop (foto: arhiv Našega časa)

Uspela cvetlična razstava

Ni prvič, da so nas slovenski vrtnarji razveselili s svojimi prizadevanji za lepoto zelenih površin. Že od začetnih pobud za Savinjski gaj dalje je sodelovanje društva slovenskih vrtnarjev z dolino, posebej še z Mozirjem, tesno in prijateljsko. Ko so se letos odločili, da bodo prav v Mozirju pripravili nadaljevalni tečaj za slovenske cvetličarje, smo bili tega prav veseli, saj so obljubili po tečaju razstavo izdelkov. Pričakovali smo spet bogato očesno pašo in kultumi užitek. Res, ko so se vrata dvorane v domu Partizana odprla, je bilo kaj videti. Lepote, ki presenečajo še tako razvajene gledalce. Tudi številčno je bilo pokazano zelo bogato. Kako tudi ne, saj so se vabili na tečaj

odzvali vrtnarji v tako velikem številu. Bilo jih je nekaj nad 60.

Jesen ponuja številne možnosti vezanja šopkov in okrasitve prostora (foto: arhiv Našega časa)

Najnovejšo oblikovanje rezanega cvetja je seveda zanimalo strokovnjake te dejavnosti, nas gledalce pa resnično presenetilo. Bogati in sodobni načini vezanja šopkov za razne življenjske praznike so pritegnili k delu v tečaju predvsem mlajše strokovnjake iz vse Slovenije. Oblikovanje dobiva v vseh podobah današnjega dne svojo vrednost, torej tudi v cvetličarstvu. Da je prireditev tako dobro uspela, gre zahvala organizatorjem, pa seveda tudi tistim, ki so prispevali cvetje. To so bili Agraria iz Brežic, Ljubljanske cvetličarne, Jože Skomšek iz Mozirja, Andrej Berlič in Janez Seliškar iz Ljubljane ter cvetličarja Vacik iz Črnuče. Tečaj je vodil znani vrtnarski strokovnjak Janko Jemc, ki je tudi predsednik društva vrtnarjev. Če govorimo o uspehu prireditve, potem moramo omeniti kar dve stvari. Prvič, da so mlajši cvetličarji mnogo pridobili in drugič, da so številni obiskovalci razstave bili nad lepoto in razstavljenega cvetja navdušeni. Vrtnarjem se je za organizacijo razstave v Mozirju zahvalil tudi predsednik občine Hinko Čop.

Povezovanje vrtnarjev s krajanje Mozirja in sploh doline je dalo že nekaj vidnih uspehov. Zato kaže posebej omeniti prizadevnost domačega vrtnarja Jožeta Skomška, ki neumorno dela na tem, da bi se ti stiki še poglobili in utrdili. Tega si želimo prav vsi, ki cenimo lepote cvetja.

A. V.

Občinsko prvenstvo v malem nogometu

V soboto 8. septembra je bilo na nogometnih igriščih na Rečici oziroma v Nazarjah občinsko prvenstvo v malem nogometu.

Prvenstvo je za praznik občine Mozirje in v sodelovanju z občinsko Zvezo telesno kulturnih organizacij oziroma s športnim društvom Nazarje pripravilo in organiziralo Športno društvo „MLADOST“ iz Rečice ob Savinji.

Tekmovanja se je udeležilo kar 13 ekip iz naše doline, kar je doslej najbolj množična udeležba športnikov na tovrstnih prireditvah.

Tekmovale so ekipe po naslednjem razporedu:

- Igrišče na Rečici
1. Rečica I.
 2. Ljubno II.
 3. Nazarje II.
 4. Nova Štifta II.
 5. Mozirje

Igrišče v Nazarjah

1. Nazarje I.
2. Rečica II.
3. Ljubno I.
4. Nova Štifta I.
5. Šmartno
6. Kokarje
7. Luče
8. Solčava

V zaključno tekmo, ki je bilo na nogometnem igrišču na Rečici, so se uvrstile štiri ekipe in se v dinamični igri spoprijele za naslov občinskega prvaka v malem nogometu. Vrstni red po končanem tekmovalju je bil naslednji:

1. mesto
 2. mesto
 3. mesto
 4. mesto
- Rečica ob Savinji II.
Nazarje II.

Ljubno ob Savinji II.
Ljubno ob Savinji I.

Naslov občinskega prvaka v malem nogometu je osvojila II. ekipa ŠD „MLADOST“ iz Rečice ob Savinji, kateri je bil podeljen pokal in priznanje občinske telesne kulturne skupnosti.

Morda še besedico ali dve o sami organizaciji in sojenju na občinskem prvenstvu v malem nogometu. Prvenstvo je bilo dobro organizirano, kar je razvidno zlasti iz množične udeležbe in nemotenega poteka tekmovalja. Tudi sodnika Danijel PUNGARTNIK iz Mozirja in Slavko VOLOVŠEK iz Nazarja sta dobro opravila svoje delo.

Prav je tudi, da izrečemo tudi zahvalo Športnemu društvu Nazarje za pomoč in sodelovanje pri organizaciji občinskega prvenstva.

ANTON IRMANČNIK

30 let planinskega društva Gornji grad

Naša delovna organizacija je bila pokrovitelj praznovanja tridesete obletnice planinskega društva Gornji grad. Da pa ne bo to praznovanje kar obšlo delovno organizacijo, sem sklenil, da malo opišem dosedanje delo društva in samo praznovanje.

Človek je že od nekdaj čutil potrebo po zblíženju z naravo. V davnini je to svojo potrebo zadovoljeval s tem, da je hodil v naravo po najnujnih, za njegov obstoj potrebnih opravkih, kot so bili: planšarstvo, iskanje rud, lov itd. Z razvojem civilizacije pa je človek čutil čedalje večjo potrebo po gibanju in rekreiranju v naravi. In kje je to svojo potrebo lahko še boljše potešil, kot ravno v planinah? Sicer pa sedaj ne bi razlagal, kaj nas hribolazce vleče v planine, saj si vsak izmed nas ustvari svojo podobo o planinah in vidi v njih vsak nekaj, kar je všeč samo njemu. Naj ponovim le znani rek: „Razložiti človeku, ki se ne ukvarja s planinami, kaj je to planinstvo, je težko, razložiti planincu, kaj je to planinstvo, pa je nemogoče.“

Že zelo zgodaj so se ljudje, ki jih je vleklo v planine, pričeli zbirati in oblikovati svoje skupine. Prvo planinsko organizacijo na svetu so ustanovili Angleži. Že leta 1857 so ustanovili ALPINE CLUB. Kmalu za njimi pa so se organizirali še ostali evropski planinci. Slovenci smo dobili svojo planinsko organizacijo leta 1893. To je bilo razmeroma pozno za drugimi narodi, toda če pogledamo, kako je bil slovenski narod takrat zatiran, je to bil vseeno svojevrsten uspeh. SPD (slovensko planinsko društvo) se je že takoj po svojem nastanku moralo boriti proti potujčevanju naših gora, po katerih so z obema rokama grabila tuja planinska društva. To mu je tudi v veliki meri uspelo.

Tudi v našo dolino je dokaj kmalu podrla planinska miselnost, saj je bila že v istem letu, kot je bilo ustanovljeno SPD, ustanovljena tudi njegova savinjska podružnica kot tretja v Sloveniji. Naša podružnica je bila ustanovljena na pobudo nadučitelja Franca Kocbeka, ki je služboval pri nas, v Gornjem gradu. Že leta 1898 je na Menini na njegovo pobudo zrastle prva koča, ki se je imenovala Kocbekova ali Gornjegrajska koča. Prvi planinski dom na Menini planini je imel že prvo leto vpisanih blizu dvesto

obiskovalcev, kar je bilo za takratne čase izredno veliko. Iz tega lahko sklepamo, da so bili tudi v našem kraju že mnogo pred ustanovitvijo sedanjega planinskega društva ljudje, ki so radi zahajali v planine in gojili planinstvo, saj Kocbek sam brez njihove pomoči prav gotovo ne bi mogel postaviti te koče. Med I. svetovno vojno je koča na Menini pogorela, vendar pa so jo pozneje ponovno obnovili. Leta 1922 jo je doletela ponovno ista usoda.

Pred II. svetovno vojno je dal naš kraj še dva pomembna moža za slovensko planinstvo, to sta bila brata Franc in Josip Tomišek, ki sta bila rojena na Slatini pri Gornjem gradu. Franc je bil vsto let predsednik SPD, Josip pa je bil urednik planinskega vestnika.

Po II. svetovni vojni so se začeli tudi v našem kraju zbirati ljudje, ki so radi zahajali v planine, pričeli pa so že tudi misliti na ustanovitev svojega planinskega društva. Leta 1949 je bila v Gornjem gradu ustanovljena planinska skupina, ki je bila na začetku podružnica PD Domžale, pozneje pa se je naše društvo osamosvojilo. Zanimivo je, da je imelo naše društvo že ob ustanovitvi preko 300 članov, pozneje pa je to število upadlo.

Že takoj po ustanovitvi so pričeli misliti tudi na izgradnjo svojega planinskega doma na Menini. Dobro so se zavedali, da je ena glavnih nalog planinskega društva, da nudi zavetišče planincem na svojem planinskem področju. Z izgradnjo doma so pričeli zelo resno in v nekaj letih postavili zares prečudovit dom. To je bilo takrat veliko delo, še posebno zato ker so morali na planino ves material znositi, saj ni bilo cest, kot danes. Na gradbišču so imeli žago za razrez hlodovine, apnenico za žganje apna, na gradbišču pa so izdelovali in žgali tudi opeko za zidavo. Takrat je bil med najbolj požrtvovalnimi in delavnimi, sedaj že pokojni, nam vsem dobro poznani gornjegrajski frizer, Tinko Voščič. Prav zaradi njegovega nesebičnega dela smo letos ob našem prazniku s ponosom obesili njegovo sliko v naš jedilni prostor. Vendar isto kot prej Kocbek, tudi Voščič ne bi zmogel dela brez pomoči stoterih planinskih entuziastov.

Dom je bil dograjen in slovesno odprt leta 1957 in je do sedaj nudil prijeto zatočišče in

príbežališče že tisočem planincem in obiskovalcem Menine. Vendar, kot ničesar na tem svetu, tudi takšen dom ni več. Naš dom je precej velika zgradba, ki je terjala tudi veliko sredstev za njegovo vzdrževanje. Ker le teh ni bilo, je dom prišel počasi v takšno stanje, da ga je bilo društvo prisiljeno začasno zapreti. Kmalu za tem pa se je pristopilo tudi k njegovi obnovi, tako da je bil dom kmalu ponovno odprt. Svoj vrhunec pa je obnova dosegla prav v letošnjem letu, na trideseti rojstni dan našega društva. Na tem mestu bi se rad v imenu društva ponovno zahvalil vsem delavcem naše delovne organizacije za nesebično pomoč, ki so jo nudili našemu društvu pri adaptaciji doma. Upam in vem, da se vsi zavedamo, da pomagamo svojemu društvu, saj je društvo sestavljeno tudi iz naših vrst. Verjetno je zanimiv podatek, da je v planinskem društvu Gornji grad včlanjenih okrog trideset delavcev Smreke, kar kaže na veliko zanimanje naših delavcev za planine. Naše podjetje pa je tudi edina večja delovna organizacija v okolici in zato se moramo zavedati, da bomo le s skupnimi močmi uspeli narediti našo okolico prijetejšo za vse, ki nas obiščejo in nenazadnje tudi za nas same. Glede na zanimanje za planine v našem podjetju nam tudi ne sme biti vseeno, kako bo gospodarilo društvo v našem kraju in kakšen program bo izvajalo.

Smreka je bila letos pokrovitelj praznovanja tridesete obletnice našega planinskega društva. Samo praznovanje tridesete obletnice pa smo raztegnili na cel teden. Pričelo se je v soboto 18. 8. 1979 z odkritjem spominske plošče velikemu planincu in šolniku Francu Kocbeku na naši šoli, ki nosi tudi njegovo ime. Takoj po odkritju plošče je bila odprta tudi planinska razstava v avli gornjegrajske prosvetne dvorane. Na razstavi je sodelovala tudi pašniška skupnost, saj letos praznujemo sedemdeseto obletnico organiziranega pašništva v našem kraju. Prav zaradi tega pa smo oba praznovanja združili, saj menimo, da sta si planinstvo in pašništvo sorodna. Razstava je bila odprta dva dni, ogledalo pa si jo je veliko število krajanov. V soboto zvečer je bil v dvorani tudi kviz na planinsko temo. V sredo smo organizirali predavanje o Savinjskih alpah, ki je bilo obogateno tudi z barvnimi diapozitivi. V soboto pa smo prenesli praznovanje na Menino k naši preurejeni koči. Zvečer smo imeli tovariško srečanje s kurjenjem kresov. Višek pa je praznovanje doseglo v nedeljo, ko je bila pri domu proslava in razvitje našega novega prapora.

Podeljena pa so bila tudi številna priznanja in zahvale za pomoč pri obnovi doma in eno od teh priznanj je prejela tudi naša delovna organizacija.

FRANC PAHOVNIK
(iz glasila SMREKE)

Med odkritjem spominske plošče velikemu slovenskemu planincu in vzgojitelju Francu Kocbeku v Gornjem gradu. Šola, ki nosi njegovo ime je skrbno pripravila program, uvodne besede je povedal ravnatelj šole Purnat, medtem, ko je o liku Kocbeka govoril Jože Tratnik. Šolsko poslopje je tako oplemenitenjeno z obeležjem, ki je odraz hvalečnosti in častnega spomina.

Naši bralci so bili že obveščeni, da se pripravlja v naši občini izdelava prostorskega plana. Ker gre za urejanje vprašanj, ki zanimajo vsakogar, smo se odločili, da v celoti objavimo smernice za pripravo tega plana, ki jih je sprejela občinska skupščina. Tako bodo občani kar najbolje seznanjeni, kako se bodo stvari reševale oziroma katera načela se bodo pri izdelavi te pomembne dokumentacije upoštevala.

I. OSREDNJI CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

– smotno in načrtno ravnanje z dobrinami splošnega pomena in varstvo vrednot človekovega okolja

– dosledno uveljavljanje prvin, ki bodo pripomogle k usklajenemu, celovitemu razvoju gospodarstva, družbenih dejavnosti in prostora

– urediti in oblikovati naselja tako, da bodo ta celovito zadovoljevala človekove potrebe, preprečevala odtujevanje med ljudmi in zagotavljala utrjevanje in razvoj družbenih odnosov ter splošni razvoj kulture

– upreti se je treba samovolji in stihiji v izbiri prostora

– nadaljnji razvoj poselitve usmeriti tako, da se ustvarjajo ustrezni pogoji za oblikovanje krajevnih skupnosti kot osnovnih nosilcev planiranja in za razvoj splošnega ljudskega odpora

– varovanje krajine in kulturne dediščine

II. ZNAČILNI PROBLEMI PROSTORSKEGA RAZVOJA

Dinamičen družbenoekonomski razvoj z intenzivnim spreminjanjem socialnih struktur neprestano poraja nove disproporce v strukturi razvosti. Ta proces je v občini prisoten in z namenom obvladovanja in odpravljanja neskladij je treba navesti nekatere ključne probleme, ki so danes prisotni:

– pritisk v dolino, v večje naseljene centre in naselja ob glavnih prometnih povezavah

– deagrarizacija in izpraznjenje višinskih predelov

– dosedanja urbanistična dokumentacija zaradi zastarelosti ne omogoča skladnega prostorskega razvoja

– poseben problem urbanistične urejanja predstavlja nekontrolirana gradnja vikendov (Mozirje – Loke)

– zmanjšuje se obseg kmetijskih površin – nekaj na račun urbanizacije in nekaj kot posledica deagrarizacije; razdrobljenost kmetijskih površin otežkoča sodobno intenzivno obdelavo

– izboljšati je potrebno prometne komunikacije

– pozornost zasluži problem lociranja industrije, ki naj bo locirana v strmjenih območjih in mora biti ekološko neoporečna

– kvartarne dejavnosti in centralne funkcije sploh so v določeni meri prostorsko preveč koncentrirane in s tem ob obstoječih komunikacijskih povezavah v prostoru diferencirajo socialni standard.

III. INFRASTRUKTURA, KOMUNALA

1) Prometno omrežje

Cestna mreža je v občini zadovoljivo razporejena, vendar so pretežno neodgovarajočimi tehničnimi elementi in slabim ustrojem. Pri nadaljnjem razvoju je stremeti za tem, da se čim hitreje uresniči že predvidena modernizacija vseh republiških in lokalnih cest. Pri tem je upoštevati predvsem povezave, ki sodijo v širši prostor preko meje občine.

Na prvem mestu je omeniti modernizacijo regionalne ceste Radmirje – Gornji grad – Črnivec, rekonstrukcijo odseka ceste Sentrupert – Rinka zlasti med Ljubnim in Lučami, in izgradnjo obvoznice predvidenih po urbanistični dokumentaciji.

Pri vrstnem redu rekonstrukcij oz. izgradenj cest in njihovi prioriteti je zasledovati naslednje cilje:

– boljšo daljinsko povezavo preko občinskih meja zlasti proti Velenju in Kamniku

– zagotovitev večje prometne varnosti in višji tehnični standard

– boljše cestne povezave med primarnimi nosilci razvoja in občinskim središčem

– izboljšave osnovnih navezav krajev iz krajevnih središč na regionalno omrežje

– posodabljanje in dograjevanje omrežja krajevnih cest z vidika kmetijstva in gozdarstva, predvsem pa iz vidika turizma in SLO

Javni promet bo moral slediti razvoju gospodarstva in ponudbi delovnih mest, če hočemo zavreti preveliki razmak individualnega prometa. Nujno, je urediti avtobusna postajališča v naseljih in izven njih in avtobusne postaje v večjih krajih.

2. Elektroenergetsko omrežje in naprave

Obstoječe električno omrežje občine je v primerjavi s Slovenijo zadovoljivo razvejano. Zaradi rastočih potreb industrije in širitve urbanih centrov je predvidena izgradnja RTP 110/20 kV Mozirja (leta 1979), 20 kV daljnovod od Ljubnega, za možnost dvostranskega napajanja pa bi bilo potrebno zgraditi povezavo med daljnovodom 20 kV, ki poteka po Zadrebci in Savinjski dolini. Pri nadaljnjem načrtovanju koridorjev daljnovodov je potrebno paziti na naravovarstveno zaščito krajine in na namensko rabo površin.

3. Kanalizacija

Vsa naselja v krajevnih skupnostih v glavnem nimajo urejene kanalizacije. Delno urejena je kanalizacija le v naseljih Mozirje, Ljubno, Rečica ob Savinji, Nazarje, Luče, Solčava.

V pripravi je izgradnja kanalskega kolektorja Rečica ob Savinji – Nazarje – Mozirje (izdelan investicijski program) s čistilno napravo v Mozirju. Izgradnja le-tega bo omogočala ureditev kanalizacije za naselja Mozirje, Nazarje in Rečica ob Savinji, z bližnjimi zaselki (Prihova, Sp. Rečica, Ljubija, Doblčina...). V Mozirju je predvidena čistilna naprava in sicer pri obratu Cinkame.

Ostali kraji bodo reševali problem kanalizacije in čiščenja odpadkov z lastno kanalizacijo in manjšimi čistilnimi napravami.

4. Vodno gospodarstvo

Vodnogospodarska problematika v tej fazi še ni izdelana, vendar bo za potrebe prostorskega načrtovanja ta dokumentacija v celoti pripravljena vključno z režimi varovanja, potrebami po regulacijah, poplavnimi območji, itd.

5. Vodovod

Oskrba s pitno vodo na območju občine ni problematična. Zajetje Letoš nudi zadostno količino vode za potrebe občine Mozirje (Zadrebka dolina, Mozirje) večina ostalih naselij se oskrbuje s pitno vodo iz krajevnih vodovodov. V krajevni skupnosti Rečica je za oskrbo naselij Šentjanž in Grušolje potrebno zgraditi 2 dodatna rezervoarja, na Ljubnem je potrebno ojačati vodovod Radmirje (vodnjak ob Savinji), za naselja Brdo in KS Šmartno je rešitev oskrbe s pitno vodo možna s črpanjem vode. Vsi napor pri zagotavljanju večjih količin vode bodo usmerjeni v nadaljno izgradnjo in dograditev vodovodnega omrežja.

6. PTT omrežje

Območje občine je razdeljeno na 7 pošt, ki poprečno pokrivajo po 2220 prebivalcev, kar je manj kot republiško poprečje.

Občina zaostaja v razvoju telefonskega omrežja (na 100 prebivalcev je 6,5 telefonov, na območju celjske regije 10,1) in omrežja telexov. Razvoj je v bodoče potrebno usmeriti v pospešeno izgradnjo telefonskega omrežja in izgradnjo javnih telefonskih govornic v vsaki krajevni skupnosti.

7. Odlaganje odpadkov

Odlagališče odpadkov je za celotno občino urejeno s centralnim odlagališčem v Homu. V Zavodih pa je v pripravi dokumentacija za odlagališče fekalnih odpadkov in žagovine iverice. Manjša „odlagališča“ pa obstajajo tudi v ostalih bolj oddaljenih krajih, ki pa bi jih bilo potrebno urediti, oziroma ukiniti. Preveriti bo potrebno dodatne možnosti odlaganja industrijskih odpadkov.

8. Pokopališča

Pokopališča s svojimi legami na dvignjenih platojih neposredno ob obrobju naselij ali pa v samem jedru naselja (Luče, Solčava) predstavljajo močan omejitveni faktor za nadaljno urbanizacijo (zahtevni sanitarni in ekološki pogoji glede na bližino poselitve).

Do leta 2000 se bo večina pokopališč širila na obstoječih lokacijah, zaradi pereče lokacije pokopališča v Lučah pa bo potrebno iskati novo lokacijo.

IV. PROSTORSKI RAZVOJ

Smotna uporaba prostora mora postati vodilo pri urejanju in iz-

korišcanju prostora kot velikega omejitvenega dejavnika. Pri tem je treba zasledovati naslednje cilje: kvaliteto okolje, zagotoviti vsklajeno namensko rabo površin, zagotoviti površine za organizirano in strnjena naselja, opredeliti zaščitena območja in varstvene režime, zavarovati območja in spomenike, ki so pomembna naravna in kulturna dediščina, preprečevati kakršnokoli onesnaževanje okolja in degradacijo prostora in preučiti geološko zgradbo tal glede na stabilnost, labilnost in nosilnost.

1. Poselitveni vzorec

Celotna občina se bo razvijala kot sistem občinskega centra v Mozirju in mikroregijskih središč na Ljubnem in v Lučah ob gomlem toku Savinje, v Gornjem gradu za območje Zadrebke doline ter v Nazarju in Rečici skupno z Mozirjem za vzhodni del občinskega območja.

Prostorska ureditev po funkcionalnih območjih:

– Vzhodni del občine z urbaniimi centri v Mozirju s funkcijo dejavnosti, turističnega centra ter bivalnih območij za stanovanjsko gradnjo, v Rečici ob Savinji za organizirano stanovanjsko gradnjo ter oskrbnimi funkcijami in v Nazarjih, kjer bo skoncentrirano industrijsko območje (ob Sp. Rečici), območje za obrt in v skladu s prostorskimi možnostmi stanovanjske površine.

– Območje zgornjega dela Savinjske doline s središči na Ljubnem z Radmirjem (individualna in kolektivna stanovanjska gradnja, manjše industrijsko in obrtno središče, turistično ter športno-rekreacijsko območje) in v Lučah (stanovanjska gradnja, turistična funkcija).

Območje Zadrebke doline s podkrepljeno kmetijsko funkcijo in s središčem v Gornjem gradu (lesna industrija, individualna in kolektivna stanovanjska gradnja, centralne dejavnosti).

V smislu zavarovanja dolinskega dna je urbanizacijo potrebno usmerjati na obrobja – gričevnat svet. Bivalno-ekološki ambient na manj kvalitetenih tleh dobi zaželeno bivalno vrednost.

2. Klasifikacija naselij

S ciljem usmerjati nadaljnji razvoj v ustvarjanje čimbolj enakomernih pogojev za delo in življenje ljudi je nujno opredeliti poseganje v prostor na nivoju naselij. Omrežje naselij je opredeliti z naslednjimi razvojnimi usmeritvami:

– naselja s kmetijsko funkcijo v ruralnih območjih

– vsak poseg v prostor mora biti podrejen kmetijski dejavnosti

– ohraniti in sanirati obstoječe kmetijske in gozdne površine

– gradnja stanovanjskih hiš bo omejena in namenjena prirastku prebivalstva v okviru strmjenih naselij

NU OBČINE MOZIRJE

– naselja s prevladujočim kmetijskim značajem

– zaščititi bo potrebno kmečka jedra naselij s tipično arhitekturo in varovati kmetijske površine

– pospeševati kmetijstvo kot osnovno dejavnost

– zagotoviti osnovno stopnjo oskrbe, šolstva, kulturnih in športnih dejavnosti

– osnovno komunalno omrežje naselij bo potrebno urediti iz vidika komunalne opremljenosti in varstva okolja

– novogradnja bo usmerjena v potrebe kraja v okviru stnjenih naselij na površinah, ki so za kmetijstvo manj vredne

– centralna naselja
V treh mikroregijskih območjih bomo razvijali in izgrajevali takšno mrežo centralnih dejavnosti, ki bo upoštevala razvoj občinskega središča v povezavi z ostalimi središči. Organizirane bodo kvalitetne storitve kvartarnih in terciarnih dejavnosti, ki bodo dostopne prebivalstvu iz različnih predelov občine.

3. Urbanistična dokumentacija

Gledano celovito je večina urbanistične dokumentacije zastarele. Po obstoječi sprejeti urbanistični dokumentaciji (zazidalni načrti) so na celotnem območju občine na razpolago površine za 260 stanovanj – 145 v blokovi (Nazarje) in 115 v individualni gradnji (Nazarje, Mozirje, Ljubno, Gornji grad).

Zaradi pereče problematike odkupa zemljišč v večini primerov je vprašljiva gradnja stanovanjskih hiš.

Prav tako je problematično urejanje naselij z urbanističnimi redi, iz česar izhaja neracionalna raba zemljišč, urbanistična neurejenost in problematika komunalne opremljenosti. Pri vseh naseljih, za katera so izdelane samo programske osnove, ugotavljamo zastarelost dokumentacije, ki ne sledi organskemu razvoju poselitve.

4. Industrija z vidika prostora

V občini je 35000 m² površin zasedenih z industrijo, največ – 80 % na območju Nazarij in sosednje Prihove, sledita Ljubno in Gornji grad, sorazmerno malo pa je teh površin v Mozirju (Ljubija) in Solčavi.

Dosedanje analize prostora kažejo na potencialne možnosti za razvoj industrije, servisne dejavnosti, skladišč in težje obrti, ki nimajo kvarnega vpliva na okolje, na površinah ob Savinji od Spodnje Rečice na vzhodu in Homc na zahodu. Območje leži na nižji terasi, svet je nerodoviten in kmetijsko nezanimiv, krajinsko slabše vrednoten, odmaknjen od lepih vedut in neposredni bližini poselitvenih območij. Potrebna bo regulacija Savinje in izgradnje spremljajoče infrastrukture.

Na Ljubnem in v Gornjem gradu je površine za industrijo in obrt koncentrirati na sklenjenih območjih, ki so kmetijsko manj zanimiva ter vedutno manj pomembna.

5. Kmetijstvo in gozdarstvo

V občini so najkvalitetnejša kmetijska zemljišča v dolinskem svetu ob Savinji, Dreti in manjših vodotokih kot so: Lučnica, Ljubnica in Ljubija. Pred nekmetijskimi posegi je potrebno zaščititi kmetijske predele ob Savinji in Dreti. Ker je gospodarjenje s kmetijskimi površinami oteženo zaradi procesa deagrarizacije, zaraščanja kmetijskih površin v nekvaliteten gozd in posegov urbanizacije, se je potrebno pri nadaljnjem načrtovanju usmeriti v:

– ohranjanje in izboljšanje kmetijskih površin

– zaradi zmanjševanja deleža kmečkega prebivalstva je potrebno v dolinskih območjih zagotoviti povezovanje površin v večje obdelovalne komplekse

– sanirati in podpirati bo potrebno razvoj gorskih kmetij (ohranjevanje ravnotežja preselitve prebivalstva in zahteve SLO)

– povečati in stabilizirati bo potrebno ponudbo hrane na osnovi pospeševanja razvoja sodobno tržno usmerjenih kmetij, ki morajo postati nosilci specializirane tržne proizvodnje (poudarek na živinoreji)

– usmerjati in podpirati razvoj kmečkega turizma zaradi usmeritve kmetij, ugodnih mikroklimatskih razmer, lepih vedut in športno-rekreativnih možnosti.

Površine, ki jih pokrivajo gozdovi, se v zadnjih desetletjih širijo. Pri gospodarjenju z gozdovi in pri načrtovanju prostorske funkcije gozdov je potrebno izhajati iz sledečih ciljev in predpostavk:

– gospodariti z gozdovi v skladu z gozdno-gospodarskimi načrti, ki zagotavljajo racionalen poseg

– vskladiti in povezati programe širjenja predelovalne industrije z gospodarskimi interesi izkoriščanja gozdov

– vskladiti razvoj gozdarstva in kmetijstva

– ovrednotiti gozdne površine iz vidika varovanja (erozija, regulacija vodnega režima, izboljšanje zraka)

– v bližini naselij varovati gozdne površine glede na funkcijo vzdrževanja naravnega ravnotežja in oblikovanja krajine

– graditi in dopolnjevati prometno omrežje za potrebe gozdarstva

– varovati in aktivirati gozdove z vidika razvoja turizma in rekreacije

6. Turizem, šport in rekreacija

Pri načrtovanju turistične dejavnosti se je še naprej potrebno povezovati s širšim prostorom regije. Razvijati je potrebno rekreacijo v smislu izletništva, planinarjenja in zimskega športa. Dani so vsi pogoji za razvoj turizma, še posebej pa se moramo zavedati vrednot bivalnega okolja, ki jih nudijo naravne danosti prostora občine. Podpirati je razvoj vlečnic in smučišč ob naseljih in razvijati regionalni smučarski center Golte. Opredeliti in turistično aktivirati je potrebno območje Logarske doline, za katero je po-

trebno izdelati prostorski plan posebnega pomena.

Načelna usmeritev lokacij sekundarnih bivališč:

– izogibati se stnjenih območjem, ki lahko prerastejo v stanovanjske soseke in tako zgubijo svoj pomen

– izgradnjo vikendov je usmeriti v gričevnate in hribovite predele Smrekovskega pogorja, Dobrovelj in Homa

– za namembnost vikendov je uporabljati opuščene kmetije in opustele pašnike na krajinsko manj vrednotenih površinah za širše turistično rekreacijske namene.

V krajevnih skupnostih je potrebno načrtovati izgradnjo športno-rekreativnih centrov, ki so v manjših KS locirani ob šolskem kompleksu.

7. Krajina in kultura dediščina

Kot primarni omejitveni dejavnik pri prostorskem načrtovanju je potrebno upoštevati enkratnost danosti okolja in krajine, ki je značilna za občino Mozirje. Velik del občine zavzema karavanško-kamniško-savinjsko krajinski park s posebnimi pogoji varovanja narave.

V okviru zgodovinskih spomenikov sta na območju občine 2 območji – območje Črete, katerega glavnina je v občini Zalec, in območje Solčavskega, od arheoloških spomenikov imajo posebno vrednost Potočka zijalka, Rečica ob Savinji in Šentjanž; večina naselij v občini pa je uvrščenih med urbanistične spomenike (Mozirje, Luče).

Oblikovani bodo kriteriji varovanja krajine s stališča gospodarskih in družbenih potreb in določeni kriteriji varovanja kulturne dediščine (naselja, objekti, spomeniki.)

V. KRAJEVNE SKUPNOSTI

Potrebna je nadaljnja krepitev krajevnih skupnosti kot primarnih nosilcev razvoja na osnovi Resolucije skupščine SFRJ o nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti.

Razvijati in vzpodbujati bo potrebno sodelovanje in povezovanje med krajevnimi skupnostmi, predvsem zaradi oblikovanja skupnih strokovnih služb in organov združevanja potrebnih materialnih sredstev ter spodbujanja in vodenja skupnih akcij med njimi in drugimi nosilci planiranja glede skupnega pripravljanja razvojnih in delovnih planov posameznih področij.

VI. SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR IN CIVILNA ZAŠČITA

V okviru družbenega in prostorskega planiranja ter urbanističnega načrtovanja je potrebno zagotoviti vsklajeno planiranja in izvajanje ukrepov za zaščito prebivalcev in materialnih dobrin. Dosledno izvajanje vseh načel in določil, ki jih je možno v prostorskem planiranju uvesti za doseganje optimalnih pogojev zaščite pred vojnimi in elementarnimi katastrofami, zahteva obvezna vlaganja in je zato v praksi nujno upoštevati realne možnosti in potrebe.

P isali smo že o tem, da so za Dan graničarjev obiskali naše čuvaje meja družbe ni delavci iz Mozirja in takole je nastal skupinski posnetek. (Foto: Božič)

September 1979

Iz občinske matične knjižnice

Od kar smo se v mesecu februarju preselili v nove prostore, se pozna v delu in obisku naše knjižnice. Najbolj razveseljivo je to, da obiskovalci niso samo naši najmlajši, ampak postaja vse več članov iz vrst študentov in odraslih občanov. Vse večkrat se sliši – radi beremo, kupovali pa ne bomo več, ker preprosto ne dohajamo cen knjig. Pa tudi knjižne omare so že polne. Ravno zato pa je knjižnica tu, da so nam dobre knjige za nizko izposojevalni- no dostopne. Tako knjige za razvedri- lo, kot tudi knjige za izobraževa- nje.

Ob koncu letošnjega polletja je bilo v naši knjižnici že 9796 knjig (knjižnica deluje 6 let), od tega na novo 993 knjig (nakup in dar Kul- turne skupnosti Slovenije). V glav- nem prihajajo v našo knjižnico vse novitete z našega knjižnega trga. Tako mislimo, da lahko vsak bralec najde knjigo po svojem okusu.

Tudi vsa štiri izposojevališča – Nova Stifta, Gornji grad, Ljubno in Rečica – še naprej uspešno delujejo. V načrtu smo imeli ureditev izposo-

jevališča v Solčavi, kar si želimo tako mi, kot upamo tudi krajan- i Solčave. Zataknilo pa se je pri pro- storu. Radi bi, da se to do jeseni uredi.

Pa še nekaj števil, ki zgovorno pričajo, da se veselje do knjig pri naših bralcih stopnjuje.

Do 30. 6. t. l. se je na novo vpisalo v knjižnico 89 bralcev (od tega samo v Mozirju 72). Število bralcev, ki je obiskalo knjižnico in izposojevališča je 3886 (primerjava z letom 1978 : 6197). Vsi ti bralci so si izposodili 6413 knjig (v lan- skem letu 10.004). Zelo zadovoljni smo lahko z mesecem julijem. Pozna se, da ljudje dopust in počitnice vse raje preživljajo s knjigo. Tako je našo knjižnico obiskalo 635 bralcev, izposodili pa so si 1138 knjig. Po- prečje na dan za mesec julij: 66,9 izposojenih knjig 37,3 obiskovalcev.

Vabimo vas, da nas še obiščete, vabimo tudi nove člane, saj mislimo, da vam bomo željo po branju dobre knjige lahko izpolnili.

Zakočka vrata na Homcah.

Mladi združniki iz Šmihela nad Mozirjem že nekaj let nazaj uspešno prirejajo ovčarsko slavo. Tudi letos jim je uspelo zvabiti v to lepo hribovsko vasico mnogo ljudi. Navzoče je pozdravil direktor zadruga Lojze Plaznik, običaje pa je pojasnjeval Anton Acman. Na sliki pa vidimo prizadevanje sodelujočih, da bi kar se da dobro oprali ovco pred striženjem. Ob širšem sodelovanju dejavnikov v kraju in v Mozirju, bi gotovo prireditve lahko postala še zanimivejša. Vsekakor pa gre mladim v Šmihelu vse priznanje.

NOVE KNJIGE

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE

Burk: Hrepenenje ostane

Konsalik: Dolina grenkosladkih sanj

Du Maurier: Paraziti

Kranjec: Oče in sin

Trevor: Sojino poletje

Debray: Vzplameneli sneg

zbirka Ljudje in vojna: Boj za Evro- po 1., 2. Poraženi, Prah v sep- tembru, M. A. S. H.)

Petan: Nebo na kvadrate

Weverka: Zelo

Brenk: Ljubljanski Amerikanci

Bulatović: Peti prst

Holt: Vrag na konju

Nogara: Koncert v čmem

Vipotnik: Petinštirideseto

Han Suyin: Veter v stolpu 1., 2. (nadaljevanje dela o Maocetungu)

POLJUDNOZNANSTVENA LITE- RATURA ZA ODRASLE

Trstenjak: Človek in barve

Vodnik po partizanskih poteh

Messner: Everest

Krišelj: Mount Everest Sagamatha Slovenska likovna umetnost 1945–78

Pahlen: Poslušam, razumem glasbo

Craig: Bitka za Stalingrad

Uredimo si stanovanje

Leksikon pisaca Jugoslavije 1., 2.

Broz: Zbrana dela 3., 4

KNJIGE ZA MLADINO

Zgodbe iz NOB

Žebre: Jemeček v daljni deželi

Suhodolčan: Peter Nos je vsemu kos

Wrightson: Simon in kamniti tujec

Čudodelna torbica

Grafenauer: Pedenped

Seliškar: Cigančica

Milne: Skrivnost rdeče hiše

Schneider: Pot v Jaroslaw

Loeff: Jaz sem Fedde

Oglejmo si svet: Azija in Oceanija

Nešović: Moša Pijade

Vipotnik: OF

Māl: Tretje oko – knjiga o fotogra- fiji

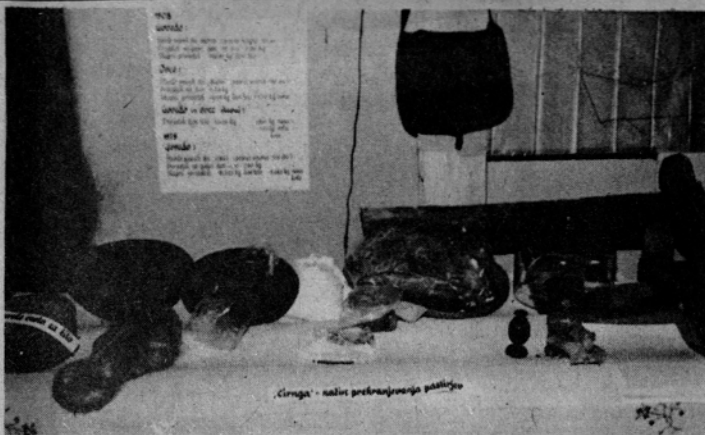
Umek: Trgovina

IZ SOLČAVSKIH ZGODB PIŠE VALENT VIDER

SOLA

Osnovna šola v Solčavi je bila ustanovljena leta 1872 kot podružnična šola osnovne šole Luče, vendar v njej ni bilo pouka. Poučevali so le kaplani nekaj dni v tednu verouk, pa tudi branje, pisanje in račun- stvo. Ta šola je bila v posebni sobi v župnišči, ki se od tedaj dalje imenuje „stara šola“. Leta 1881 je prišel učitelj Anton Cinglak, toda rednega pouka še ni bilo.

Leta 1894 je šolska oblast v Gradcu zopet odredila ustanovi- tev šole, a šele čez nekaj let je dobil učitelj, Franc Zemljič iz Luč nalogo, da popiše šolo- obvezne otroke. Na podlagi te ugotovitve se je leta 1901 ustanovila enorazredna osnovna šola. Za šolsko poslopje je bila izbrana parcela na Vidmu. Končno izbrani načrt je izgoto- vil ing. Bloudek iz Kranja. Šola je stala 32.763 kron ter bila odprta leta 1913. Prvi učitelj je bil Branko Zemljič. Leta 1927 se je šola razširila v dvorazred- no, ker je bilo že več kot sto šoloobveznih otrok. Otrokom, ki so hodili v šolo več kot eno uro daleč, šole niso obvezno obiskovali.

Ob 70-letnici pašniške zadrage Gornji Grad so pripravili v zadrugnem domu zanimivo razstavo, ki je pritegnila pozornost številnih obiskovalcev. Na sliki je videti „cimgo“, s katero so oskrbovali takratne pastirje. Zadrugi bi priporočili, da bogat prikaz pašništva prikaže še v drugih krajih doline.

SO Mozirje o Golteh

Izvršni svet pri SO Mozirje je ponovno razpravljal o sanaciji Golt ter sprejel sklepe, med katerimi je najbolj zanimiv tisti, ki govori o tem, da naj bi predvidena cestna povezava bila drugotnega pomena, glavna povezava pa naj bi ostala gondolska žičnica. Ker so dobavni roki za potrebne nadomestne dele žičnice dolgi, so se z občino Velenje dogovorili za gradnjo cestne povezave Šmihela s Planinsko ravnino in od tod naprej za žičnico do stare koče. Trasa od Kebra do izhodišča za žičnico je pripravljena, z deli pa bi pričelo kmalu. Cestna obnova z asfaltiranjem do Šmihela je v organizaciji občine Mozirje, medtem ko naj bi za novo povezavo do Planinske ravni poskrbel občina Velenja. Računajo, da naj bi bilo vse nared že letošnjo zimo. Posodobitev ceste do Šmihela je v teku, sredstva zanjo pa zbirajo krajani in tudi drugi dejavniki v občini. Vendar bo potrebno vključiti širšo regijo v reševanje gnotne

PREDVAJANJE FILMOV

V okviru prireditve Nič nas ne sme presenetiti je krajevna skupnost Rečica ob Savinji pripravila v gasilskem domu Pobrežje predvajanje filma o splošnem ljudskem odporu. Tako so se posamezne krajevne skupnosti aktivno vključile v vzgojo občanov za primer nesreč večjega obsega in za primer vojne. Občani pa z razumevanjem sodelujejo v tej ali drugi sredini, ko gre za obrambne priprave v naši družbi.

**DOPISUJTE
V VAŠE
SAVINJSKE
NOVICE!**

plati vseh naložb. V naprej se predvideva ustanovitev interesne skupnosti za Golte.

POHOD S STRELJANJEM

Občinska konferenca rezervnih vojaških starešin je skupaj s strelsko zvezo pripravila ob zaključku akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ manifestativni pohod. Zbrali so se pri osnovni šoli v Mozirju, po 4 km pohodu pa so na strelišču streljali. Tudi sindikati so pozvali svoje članstvo k sodelovanju, saj je šlo za to, da postane ta oblika obrambne vzgoje kar se da množična.

Postali ekonomski tehniki

V eni izmed številke našega občinskega glasila so bili predstavljeni osmošolci vseh osnovnih šol v naši občini. Kdor je glasilo bral in naletel na tisto stran, se je verjetno spomnil nase in na tiste čase, ko je bil še sam osnovnošolec. Tudi jaz sem se spomnila na čas pred sedmi leti. Dobro sem se spomnila na tiste zadnje dni šolskega leta, ko smo predali ključ nižjemu razredu. Največja skrb nas vseh in naših staršev je takrat bila „kam pa sedaj.“ Sedaj pa tja, kjer bo najboljšo, najlepše in naj... naj... Stali smo pred odprtimi vrati življenja. Odločiti se tako, da nam bo bolje, kot je bilo našim staršem in prednikom. Poleg osmošolcev pa smo v moziški šoli letos končali tudi izredni študentje in sicer srednjo ekonomsko šolo.

Da je bilo šolanje naporno, ni potrebno posebej poudariti. Že primer, da nas je izmed kandidatov, ki so se vpisali in že

Veterinarska dejavnost

Pisali smo že o tem, da se namerava veterinarska služba pri nas preosnovati. V razgovoru s predstavniki te službe smo zvedeli, da je osnovana Savinjsko-Šaleška veterinarska postaja s sedežem v Mozirju. Na ta način želijo najti boljše in uspešnejše delovne možnosti. Hkrati pa so reorganizirali tudi osemenjevalno službo. V bodoče bosta dve osemenjevalni progi, ena po Zadrecki, druga pa po Savinjski dolini. Glede časovnega razporeda ostane tako, kot je bilo. Ostane tudi dosedanje število osemenjevalnih točk. Tako bodo dosegli boljše delovne pogoje in višjo kvaliteto. Uvedli so stalno dežurstvo in to od 14. do 06 ure, kar velja tudi za nedelje, praznike in sobote. Sicer pa imajo reden delovni čas od 7. do 14. ure. Takšno ureditev delovnega časa omogoča zaposlitev še enega veterinarja. Tako je sedaj jasno, da je treba v nujnih primerih izven rednega delovnega časa poklicati dežurnega veterinarja. Kaj so nujni primeri, kmetje že vedo. To je potrebno upoštevati, saj se v primeru, da ne gre za nujen poseg plača višja cena. Pa tudi ne kaže pozabiti, da je veterinar potreben morda boljše kje drugje prav takrat, ko ga kličemo na pomoč po nepotrebnem! V rednem delovnem času se priporoča, da kličejo živinorejci veterinarje pred odhodom na teren to je zjutraj, Povedali so

nam, da se pripravlja v Mozirju zidava nove stavbe za postajo v Ljubiji. Ko bo ta dograjena, bo marsikaj boljše. Morda je prav, da ob tej priliki ponovno sporočimo telefonske številke naših živinozdravnikov. Ciril Kralj, Ljubo, 840-054; dr. Franc Logar, Solčava, 046-025; Drago Lukan, Gornji grad, 842-001; mg. Jože Mermal, Ljubno, 840-044; mg. Tone Resnik, Mozirje 830-978.

Cena zemljišč

Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Mozirje upravlja s stavbnimi zemljišči v družbeni lastnini. V potrjenih zazidalnih okoliših odkupi in komunalno uredi zemljišča. Trenutno razpolagajo s prostimi parcelami v obrtno stanovanjski coni Mozirje, Rečica in stanovanjski coni Gornji grad 2. Izvršnemu svetu občine Mozirje so predložili izračune stroške odkupa in priprave zemljišč ter pripadajočih drugih stroškov. Po tem predlogu naj bi znašala cena m² zazidalnega zemljišča na Rečici 83,70 din, v Gornjem gradu 81,85 din, v Nazarjah 69,80 din, med tem, ko bi bili stroški komunalnega prispevka po parceli na Rečici 71.582,40 din, v Gornjem gradu 70.900,30 din, v Nazarjah 75.139,90 din, slednje so parcele v obrtniški coni.

hodili z nami v šolo, ostalo le nekaj, pokaže, da ni bilo lahko. V prostori, kjer smo imeli predavanje, je sedelo že štiri-deset slušateljev, sedaj nas je sedelo le še deset.

Vzrokov za tako velik izpad je več. Prav gotovo, da vsi kandidati le niso pokazali dovolj volje, da bi se učili in hodili na predavanja, nekaterim ni dopuščal čas, nekaterim celo denar. Šolnina je bila v vseh štirih letih kar visoka.

Šola nam je bila vse. Preživeli smo nekaj dobrih in slabih trenutkov, na katere se bomo še dolgo spominjali. Pred izpiti smo bili navadno vedno slabe volje. Po neuspelem izpitu pa še bolj. Ves strah, trema pred izpiti in pri izpitu pa sta bila odveč. Izpit je bil pač odvisen od našega znanja, ne pa od sreče ali morda „plonkanja“. Tolažili smo se, če ne bo prvič, bo drugič. In tako je tudi bilo.

Tako smo po štirih letih postali ekonomski tehniki. Preda-

vatelji iz Mozirja tovarišica Urank, Kuhar, Božič, Valte in Kumer pa še drugi in predavatelji iz Slovenj Gradca so nam posredovali svoje znanje, ki ga sedaj s pridom uporabljamo na svojih delovnih mestih. Svoje znanje kažemo v delovnih organizacijah, kjer smo zaposleni, z uspešnim opravljanjem del in nalog, ki jih sicer brez ekonomske šole ne bi mogli reševati. Mislim, da smo se naučili veliko. Za to smo hvaležni vsem predavateljem za njihov trud in vztrajnost.

Slušatelji 4. l
SEŠ v Mozirju

PREKLIC

Podpisana Ivana JANŽOVNIK iz Mozirja 275 preključujem neresnične govorice o Mariji DREO iz Mozirja 276.

Ivana JANŽOVNIK

Spomini Maksa Senice

Tako se je torej pričela pot kurirja Maksa Senice. Partizanski prenašalci pošte so bili najbolj izbrani kadri. Zanesljivi in vestni. Pa še kraje in ljudi so morali dobro poznati. Zato ni naključje, da je bil prav Maks Senica med njimi. Pa ne samo pošta, tudi druge naloge so morali opravljati partizanski kurirji. Često so vozili razne odgovorne ljudi iz kraja v kraj in se tudi udeleževali bojnih akcij. Zadnje dni avgusta 1943 sta prišla skozi te kraje Mica Šlandrova in Pavle Žavcar — Matjaž Maks se spominja, kako sta ga poklicala na razgovor in se zanimala, kaj bi hotel v partizani opravljati. Želel je v borbeno enoto, vendar sta bila oba mnenja, da ga čakajo druge naloge. Pozneje sem zvedel, pravi Senica, da me je najbrž priporočil Ivan Mogu — Marko, ki je bil takrat še komandir kurirske postaje 23 S. V oktobru sem res prevzel njegove naloge. Bili smo dobro skriti pod Belimi pečmi na Golteh. Tu je delal tudi moj brat Ivan. Novembra 1943 je zapadel v našem predelu sneg. Zaradi gčstega obročja Nemcev je bila kurirska dejavnost zelo otežkočena. Pošta pa je morala naprej. Skrb me je gnala k iskanju ustreznih rešitev. Zato sva šla z bratom Ivanom do kmetije Kortner, kjer je gospodar Napotnik starejši z nami tesno sodeloval. Menil sem, da bi lahko on prenesel pošto do naslednje kurirske postaje. Ko sva prišla v bližino kmetije pod Goltmi, sva opazila v snegu veliko sledi, ki so dale slutiti bližino številnih Nemcev. Zato sem naročil bratu, da me zavaruje izza drevesa pred hišo. Podal sem se proti njej in tudi odprl vežna vrata. Zagledal sem vse zeleno Nemcev in se takoj umaknil. Zunaj sem naletel na stražarja, ki je prej spremljal domačo hčer, ko je gnala napajat živino. Streljal sem nanj, pa tudi moj brat je streljal, vendar je bilo presenečenje tako veliko, da nismo nič zadeli, pa tudi Nemci so se osvestili še le, ko sva bila z bratom kakšnih 200 m od hiše. Spotoma sva srečala mladega Kortnerja, ki je prihajal domov. Povedal nama je, da je tudi v Šmihelu polno Nemcev. To opozorilo je bilo zelo dobrodošlo. Srečanje z njim je bilo na mestu, saj sva mu naročila, da naj pove Nemcem v hiši, da je srečal na poti veliko partizanov. Tako so ostali preko noči kar pri Kortnerju in se zabarikadirali. Pa tudi domače niso odpeljali, kot so to nameravali. Naroči-

li so jim, da se naslednjega dne vsi s kmetije javijo v Mozirju. Kaj je to pomenilo, se je dalo sklepati. Zato nas je stari Kortner naslednjega dne iskal, in ko smo se dobili, nam je povedal, kaj jih čaka. Dejal je, naj živino pokoljemo, njih pa vzamemo v partizane. Seveda je bilo to nemogoče, saj so bili med njimi tudi otroci, celo dojenček. Za živino smo predlagali, da jo da znanec v Šmihel. Tako je tudi storil. Kortnerja starejšega, hčerko in snahino sestro pa smo obdržali kar pri nas, na kurirski postaji, medtem ko smo vse ostale družinske člane pospremili do doma snahe na Dobravljah. Sin Franc pa je bil tako pretepen, da je naslednjega dne, po odhodu Nemcev, umrl.

Pa še nekoliko o oskrbovanju kurirske postaje. Pred zimo je bilo treba misliti na prehrano in tako smo, kot se spominja Senica, usmerili svojo pozornost v preskrbo z mesom. V Šmihelu je tedaj bila kmetija s katere so Nemci internirali prav vse domače. Oskrbovala jo je gčstilničarka Le šnik iz Mozirja, ki je pri nekdanjem Majerholdu kuhala tudi za policiste ter za Nemce. To je bila kmetija Jesenik. Tam smo vzeli vola in ga peljali v bližino radegunske cerkve. Lepo smo ga razdelili, drobovino pa skrbno zakopali. Za njim ni ostala nobena sled, pa so zato ljudje dejali, da smo ga najbrže obuli v škornje. Seveda je za nas bil dober občutek, da smo zmaknili nemški kuhinji tako lepo živinčce.

Koncem februarja 1944, ob prihodu XIV. divizije, je popustila terenska služba. Poklicali so me v štab divizije, ki je bil takrat pri Verbuču v Šmihelu, se spominja Senica, in me povprašali za svet, kam naj spravijo težko ranjene in nesposobne za gibanje. V štabu sem takrat naletel na komandanta Klajnše k — Vasja, politkomisarja Krta in člana glavnega poveljstva partizanskih enot, Viktorja Avblja. Potrebovali pa so tudi razne druge informacije, ki sem jih vedel in dal. V našo postajo smo tedaj vzeli dve tovarišici, ki sta bili nepokretni. To sta bili Marta Pavlin — Brina in Vera Hreščak — Beblerjevo. Oz eblina obeh so vzbujale bojazni, da ne bosta ozdraveli. Zdravila sem tedaj dobival iz Mozirja na recept zavednega zdravnika dr. Romana Lesnike. Takratna apotekarica nam namreč ni bila naklonjena. Zdravila je največkrat prenašala Fa nika Zidarn — Za volovškova, ki živi sedaj v Lokah. Divizijski zdravnik dr. Kopač — Pavček je skrbel za naše poškodovance.

Re dno jih je obiskoval in zdravil. Vsakič sem ga vodil od enega do drugega ranjenca. Te smo imeli skrite tudi pri kmetih. Vera je bila študentka medicine in je mnogo pripomogla k zdravljenju težko ozeble Brine na naši postaji. Slednji je grozila izguba vseh prstov na nogah, saj so bili popolnoma ozebli. Kasneje smo odstopili naše zavetišče ranjenecem divizije, sami pa smo se preselili v nov bivač pod Goličnikom na rečiški strani Golt. Tam je poslej delovala naša kurirska postaja.

Da smo bili na kurirski postaji na tekočem, smo imeli radijski sprejemnik na baterijo in akumulator. Ba terije je tedaj oskrboval rečiški trogovec Turnše k, medtem ko je akumulatorje polnil moj svak Mohorčič, ki je delal kot kurjač v lesnem obratu takratnega škofijskega podjetja v Nazarjah.

Raznotere so bile naloge kurirjev. O teh smo govorili že v uvodu. Sodelovanje v bojnih podvigih je bilo pogosto. Sodelovali smo, kot pove Senica, pri akciji v usnjarni na Sp. Rečici. Iz usnja, ki smo ga tam dobili, smo dali izdelati usnjene nahrbtnike za vse kurirje. Novi nahrbtniki so bili zelo primerni, saj niso prepuščali vode. Posebno se spominja Senica njegovega sodelovanja pri napadu na postojanko Nemcev na Rečici. Na Čreti smo se tedaj zbrali terenci ter kurirji in skupaj s Šlandrovo brigado pripravili napad na ta kraj. Takrat je brigado vodil Janko Sekirnik — Simon. Načrtovali smo in si razdelili naloge pri samem napadu. Bilo nas je 28 izbranih za ta napad. V noči pred napadom smo prišli v Blate. S skupino sem moral napasti župnijsko poslopje, kjer so bili okupatorski hlapci in policisti. V prvem večernem mraku naslednjega dne smo krenili v boj in zavzeli položaje, tako da so nas domačini opazovali. Računali smo, da bodo Nemci, kot vselej doslej, večerjali v menzi in da bo župnišče bolj prazno. Očitno pa so Nemci bili obveščeni o našem premiku in so ostali utrjeni v župnijski zgradbi. Samo eden je bil v menzi. Trije iz moje skupine naj bi z bombami napadli in tako omogočili vdor v stavbo. Res smo to tudi poskušali, vendar so bila vežna vrata zaprta in torej nismo uspeli. Za kritje smo imeli mitraljez in minomet. Z brigado smo bili dogovorjeni za morebitno pomoč, in ker sami nismo zmogli naloge, smo dali dogovorjen znak z raketo. Šlandrovci so res bili hitro nared. Z minometi smo nato

razbili vhodna vrata in skušali priti v poslopje. Vendar so se Nemci na stopnišču utrdili in nam onemogočili namero. Predlagal sem Simonu vdor skozi straniščno okno na zadnji strani stavbe. To smo s pomočjo dolge lestve tudi storili. Prvi sem skočil skozi okno v stavbo, takoj za menoj pa komandant Simon. Z bombami sva prisilila posadko k predaji. Bili so domala vsi težko ranjeni. Ko smo pregledovali prostore župnišča, pa tudi omare, smo našli na dva skrita Nemca, ki sta nameravala v omari poiskati zatočišče. Eden od obeh je zalučal ročno bombo tako da je bil pri tem ranjen naš borec Rudi Stopar — Kitak. Z uničenjem okupatorske postaje je na Rečici močno zrasel ugled naše vojske med prestrašenim prebivalstvom.

Kurirska postaja 23 S je bila zelo zahtevna, imela pa je tudi veliko posadko. Vzdrževala je redne zveze s postajami 22 S na Dobrovljah, 32 S pod goro Oljko, 34 S Zarazbor pod Smrekovcem, 11 K nad Črno in z vojaško postajo 1 — 3 v Šmihelu. Prav zaradi tako obsežne mreže je bilo stalno okoli 20 kurirjev. Vzdrževanje zvez je bilo v začetku načrtovano vsak drugi dan, pozneje pa kar vsak dan. K temu rednemu delu so prišle še razne naloge, kot spremljanje raznih vojaških in političnih osebnosti ter obveščevalne naloge.

Koncem junija 1944 sem bil premeščen v štab III. sektorja za Štajersko, ki je bil v mozirski okolici. Ta je vzdrževal zvezo na celotnem območju Štajerske. Njegove naloge so bile operativne, pa tudi organizacijske. Tako sem postal komandir zaščitne čete štaba, razglablja dalje Senica. Septembra tega leta so me poslali v partijski tečaj na Ljubno.

NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno — Izdajajo SO in delovne organizacije občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon 063-830-017 — Ziro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do dvajsetega v mesecu — Grafična priprava CZP „Dolenjski list“ — Novo mesto — Tisk: tiskarna Ljudske pravice Ljubljana — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421. 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.